

VYSOKÁ ŠKOLA BÁŇSKÁ – TECHNICKÁ UNIVERZITA OSTRAVA
EKONOMICKÁ FAKULTA

KATEDRA VEŘEJNÉ EKONOMIKY

Interakce zdanění korporací a fyzických osob v zemích Evropské unie

Interaction of Corporate and Personal Taxation in European Union Countries

Student: Bc. Kamila Baselová

Vedoucí diplomové práce: prof. Ing. Jan Široký, CSc.

Ostrava 2010

Zadání diplomové práce

Student: **Bc. Kamila Baselová**

Studijní program: N6202 Hospodářská politika a správa

Studijní obor: 6202T055 Veřejná ekonomika a správa

Specializace: 00 Veřejná ekonomika a správa

Téma: Interakce zdanění korporací a fyzických osob v zemích Evropské unie
Interaction of Corporate and Personal Taxation in European Union Countries

Zásady pro vypracování:

1. Úvod
 2. Analýza daní z příjmů
 3. Problematika vnitřního dvojího zdanění
 4. Komparace provázanosti zdanění korporací a fyzických osob v Evropské unii
 5. Závěr
- Seznam použité literatury
Seznam zkratk
Prohlášení o využití výsledků diplomové práce
Přílohy

Seznam doporučené odborné literatury:

- KUBÁTOVÁ, K. *Daňová teorie a politika*. 4. vyd. Praha: ASPI, 2006. 279 s. ISBN 80-7357-205-2.
- NERUDOVÁ, D. *Harmonizace daňových systémů zemí Evropské unie*. 2. vyd. Praha: ASPI, 2008. 260 s. ISBN 978-80-7357-386-7.
- ŠIROKÝ, J. *Daně v Evropské unii*. 3. vyd. Praha: Linde, 2009. 354 s. ISBN 978-80-7201-746-1.

Vedoucí diplomové práce: **prof. Ing. Jan Široký, CSc.**

Datum zadání: 20. listopadu 2009

Datum odevzdání: 30. dubna 2010

doc. Ing. Petr Tománek, CSc.
vedoucí katedry

prof. Dr. Ing. Dana Dluhošová
děkanka fakulty

Místopřísežné prohlášení

Prohlašuji, že jsem celou diplomovou práci vypracovala samostatně a uvedla jsem všechny použité podklady a literaturu. Přílohy č. 1 a 2 jsem převzala z uvedených zdrojů.

V Ostravě 20. 4. 2010

.....
Bc. Kamila Baselová

Obsah

1	Úvod.....	1
2	Analýza daní z příjmů.....	3
2.1	Osobní daň důchodová	4
2.1.1	Konstrukční prvky ODD	5
2.1.1.1	Sazba daně.....	6
2.2	Daň ze zisku korporací	8
2.2.1	Konstrukční prvky DzZK.....	9
2.2.1.1	Sazba daně.....	11
2.3	Výnos daně z příjmů	13
2.4	Harmonizace v oblasti přímých daní.....	15
2.4.1	Vývoj harmonizace	15
2.5	Dílčí závěr	18
3	Problematika vnitřního dvojího zdanění	19
3.1	Klasický systém.....	20
3.2	Konduitní systém.....	21
3.3	Zápočet rozdělených zisků	23
3.3.1	Zápočet na úrovni společnosti.....	23
3.3.2	Zápočet na úrovni akcionáře	25
3.4	Dílčí závěr	30
4	Komparace provázanosti zdanění korporací a fyzických osob v Evropské unii.....	31
4.1	Propojení korporátní daně s osobní důchodovou daní v zemích EU	32
4.2	Shrnutí	49
4.2.1	Státy EU využívající modifikovaný klasický systém.....	50
5	Závěr.....	53
	Seznam použité literatury.....	55
	Seznam zkratk	
	Prohlášení o využití výsledků bakalářské práce	
	Seznam příloh	

1 Úvod

Daně z příjmů tvoří jeden z nejdůležitějších politických nástrojů, neboť se dotýkají všech ekonomicky aktivních obyvatel. Z hlediska daňového výnosu, daně z příjmů představují významný zdroj veřejných rozpočtů. Poté, co docházelo ke snižování sazby daně ze zisku korporací v rámci přilákání zahraničních investorů, je současným trendem rovněž i snižování sazeb osobní důchodové daně (zejména sazeb mezních). V některých státech došlo i k zavedení tzv. rovné daně, a to zejména v postkomunistických zemích EU včetně České republiky.

Diplomová práce je zaměřena na propojení korporátní daně a osobní důchodové daně, které představují velmi důležité kritérium pro investiční a finanční rozhodování podniků. Cílem mé práce není pouze analýza zdanění fyzických osob a korporací, ale především problematika vnitřního dvojího zdanění a vymezení jednotlivých přístupů k zamezení tohoto dvojího zdanění v zemích EU, tzn., jaký systém integrace korporátní daně do osobní důchodové daně uplatňují jednotlivé státy EU (se zaměřením na rok 2008 a 2009). V souvislosti s cílem mé práce jsem si zvolila následující hypotézu: „Snížení nominální sazby korporátní daně bude mít vždy za následek pokles efektivní daňové sazby, a to bez ohledu na přijatém daňovém systému“. Za efektivní daňovou sazbu ve své práci považuji sazbu daně z příjmů jednotlivců i společností připadající na zisk za dané období. Daňový systém představuje stupeň integrace daně ze zisku společnosti do osobní důchodové daně.

Diplomovou práci rozdělím do pěti kapitol. V první kapitole uvedu, čím se bude práce zabývat, co bude jejím cílem a jaké metody budou pro jeho dosažení použity. Rovněž zde zmíním, odkud budou čerpány potřebné údaje.

Druhá kapitola bude zaměřena pouze na daň z příjmů. V této kapitole se zaměřím na konstrukční prvky a sazbu daně ze zisku korporací a osobní důchodové daně. Rovněž uvedu vývoj podílu výnosů přímých a nepřímých daní na celkových daňových výnosech v EU. Dále nastíním harmonizaci v oblasti přímých daní.

Třetí kapitola bude věnována problematice vnitřního dvojího zdanění. Vymezím zde systémy integrace korporátní daně do osobní důchodové daně. Konkrétně se bude jednat o klasický systém, zápočet rozdělených zisků a systém konduitní. V každém tomto systému uvedu výpočet celkové zaplacené daně z hrubého zisku společnosti a celkovou efektivní

daňovou sazbu. V této kapitole se budu také snažit potvrdit nebo vyvrátit již uvedenou hypotézu.

Čtvrtá kapitola bude zaměřena na to, jakou metodu zdanění rozdělených zisků využívají jednotlivé státy EU. Stručně popíši, jak jsou zdaňovány zisky na úrovni společnosti a následně dividendy vyplácené akcionářům, a to ve všech 27 členských státech EU. Poté tyto státy rozdělím podle toho, jaký daňový systém tedy využívají.

V poslední závěrečné kapitole shrnu výsledky své práce.

Ve své diplomové práci budu pro dosažení svého cíle využívat metodu komparace (věcné a časové), metodu analýzy, metodu indukce, metodu deskripce a metodu analýzy a studia pramenů.

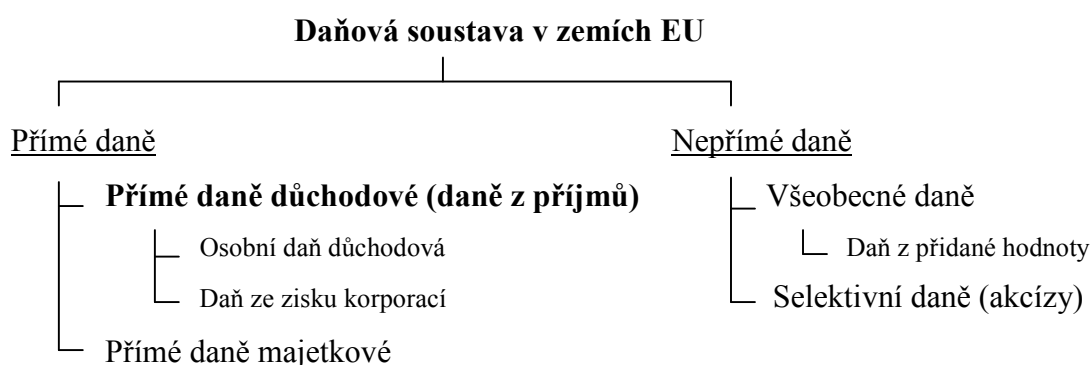
Údaje potřebné k vypracování své práce budu čerpat především z právních předpisů, internetových zdrojů, odborné literatury, statistických materiálů, ale také z poznatků z dosavadního studia. Práce vychází z legislativních předpisů k 31. 12. 2009 a byla dána k vazbě dne 20. 4. 2010.

Diplomová práce nebude řešit problematiku všech daní, ale bude se zabývat pouze osobní daní důchodovou a daní ze zisků korporací.

2 Analýza daní z příjmů

Daně jsou součástí života každého občana a ovlivňují fungování každého státu, neboť se řadí mezi příjmy veřejných rozpočtů. Nejběžnější členění daní v daňových soustavách je na daně přímé a nepřímé. V schématu č. 2.1 jsem znázornila základní strukturu daňové soustavy v zemích EU. V schématu nejsou znázorněny příspěvky na sociální zabezpečení, které rovněž představují daňové odvody.

Schéma č. 2.1: Základní struktura daňové soustavy v zemích EU

Zdroj: Vlastní zpracování.

Daňová soustava je důležitou součástí hospodářské politiky každého státu a jejím cílem je zabezpečování příjmů veřejných rozpočtů prostřednictvím výběru daní.

Přímé daně představují daně zatěžující příjmy přímo toho subjektu, který tyto daně skutečně zaplatí a odvede správci daně. Tyto daně se člení na důchodové (daně z příjmů) a majetkové.

Daně z příjmů jsou vybírány z finančního důchodu lidí, společností nebo jiných právnických osob. Pokud se zdaňuje příjem společnosti, pak se jedná o daň ze zisku korporací. Je zdaňován obvykle čistý příjem společnosti, tzn. rozdíl mezi příjmy a výdaji. Daň vztahující se na příjem jednotlivce je nazývána osobní daň důchodová nebo daň z příjmů jednotlivců. V České republice se používá označení daně z příjmů fyzických osob a daně z příjmů právnických osob.

Co se týče *majetkových daní*, tak každý stát má jiný počet a jinou strukturu těchto daní. V zemích EU se nejčastěji vyskytuje daň z pozemku, daň ze stavby, daň dědická a darovací, daň z převodu nemovitostí a daň z bohatství.

Nepřímé daně zatěžují jednotlivé druhy výrobků a služeb. Do nepřímých daní patří daň z přidané hodnoty a akcízy.

Daň z přidané hodnoty představuje jedinou všeobecnou nepřímou daň ve všech členských zemích EU, která zatěžuje přidanou hodnotu zboží a služeb. Tato daň se vybírá v každém článku výroby, distribuce a při prodeji zboží a služeb, na které se vztahuje. V konečném důsledku daň zaplatí poslední spotřebitel.

Akcíz je charakterizován jako nepřímá, selektivní spotřební daň uvalena na vybrané výrobky, která postihuje poplatníka bez ohledu na jeho důchodovou situaci. Akcízy jsou v zemích Evropské unie upravovány směrnicemi Rady, která vymezuje zejména okruh komodit, ze kterých je daň vybírána. Akcízy jsou uvaleny na minerální oleje, tabák, lihoviny, pivo a víno, dále na uhlí, zemní plyn a elektrickou energii.

2.1 Osobní daň důchodová

Osobní daň důchodová (dále jen ODD) se poprvé objevila ve Velké Británii v roce 1799¹ jako zdanění zisku na úrovni osob a o pár let později se rozšířila na všechny příjmy. V České republice byla zavedena daň z příjmů fyzických osob daňovou reformou 1. 1. 1993. Při svém vzniku měla ODD jen několikaprocentní sazby a postihovala pouze vysoké důchody. V současné době se ODD nevybírá jen v několika zemích tzv. daňových rájích jako jsou např. Bahamy, Bermudy, Kajmanské ostrovy, Kuvajt.

ODD se dotýká příjmů jednotlivců, tedy všech ekonomicky aktivních obyvatel. Zohledňuje platební schopnost každého jednotlivého poplatníka a je daní adresnou. Ve většině zemí je považována za jednu z nejdůležitějších daní, a to zejména pro své pozitivní vlastnosti, kterými podporuje efektivnost a spravedlnost daňového systému. Mezi tyto vlastnosti se řadí:

- *platební schopnost*, která je považována za hlavní princip spravedlivého zdanění a projevuje se v progresivním daňovém zatížení (zdanění podle velikosti důchodu umožňuje získávat rovnoměrnější rozdělení důchodů ve společnosti);
- *pružnost daňových výnosů*, která spočívá v tom, že hospodářský růst se projevuje růstem osobních důchodů a také posunem poplatníků do vyšších daňových pásem, takže výnosy daně rostou poměrně rychle;
- *nezpůsobuje distorze v cenách zboží a služeb*, nemá tedy primárně vliv na jejich ceny;

¹ KOLÁŘ, VÍTEK, PAVEL a kol. (2005), s. 35.

- *dobrý makroekonomický stabilizátor*, neboť nejlépe odpovídá představám o automatickém přizpůsobování daní hospodářskému cyklu;
- *průhlednost* (velikost daňového břemene poplatníka je zřejmá, neboť si může každý vypočítat výši daňového zatížení z jakéhokoliv hypotetického důchodu);
- *není problém se zdrojem platby daně* (daň může být placena v poměrně vysoké výši a umožňovat tak zabezpečení dostatečných zdrojů veřejných rozpočtů).

Ale i přes tyto pozitivní vlastnosti je ODD mezi lidmi velmi nepopulární, důvodem je její progresivní povaha. Vysoké mezní sazby u nejvyšších důchodů způsobují, že poplatníci dávají přednost volnému času před prací či jiné ekonomické činnosti. Rovněž dochází ke zdokonalování daňových úniků.

2.1.1 Konstrukční prvky ODD

Za **předmět ODD** se považuje důchod dosažený za zdaňovací období. Za osobní důchod v nejširším slova smyslu lze považovat přírůstek schopnosti uspokojovat osobní potřeby, a to za určité období. Toto pojetí nezahrnuje pouze peněžní formy důchodů, ale i různé naturální příjmy či příjmy jiného charakteru, které mohou uspokojit potřeby jedince.

Zdanitelný důchod by tedy měl zahrnovat tyto důchody:

- *peněžní*,
- *nepeněžní* (naturální, získané např. směnou), které je obtížné ocenit, a proto se velmi často nezdaňují nebo osvobozují do určité výše,
- *imputované* (nájemné u domů obývaných vlastníky, dále také výroba pro vlastní potřebu, práce v domácnosti, volný čas jako ekvivalent důchodu),
- *nerealizované* (kapitálové výnosy).

Ve skutečnosti však převažuje pouze zdaňování peněžních realizovaných důchodů.

Prakticky ve všech vyspělých zemích se za **základ daně** považuje celkový zdanitelný důchod snížený o daňové úlevy (nezdanitelné částky, odčitatelné položky), které mohou být v zásadě dvojího druhu, a to standardní a nestandardní.

Standardní úlevy se vztahují na všechny poplatníky, kteří splnili pravidla pro poskytnutí. Jedná se o úlevy, které se poskytují bez ohledu na skutečných výdajích poplatníků. Obvykle jsou tyto výhody stanoveny pevnou částkou, mezi které lze zařadit např. základní úleva pro poplatníka, odečtení skutečných nebo paušálních nákladů

na dosažení důchodu, úlevy u pracovních důchodů, úlevy na manželku (manžela) bez vlastních příjmů nebo na rodinný stav, na invaliditu, odčitatelné položky nebo jiné úlevy na vyživované děti, odčitatelné položky na sociální pojištění, úlevy pro staré lidi a na závislé osoby apod.

Nestandardní úlevy jsou závislé na skutečných výdajích poplatníků a většinou bývají limitovány do určité výše. Jejich existence spočívá především v makroekonomických cílech vlády. Za nestandardní úlevy se považují např. odčitatelnost úroků placených z určitých druhů úvěrů, příspěvek na penze, úlevy při výplatách pojistného na dožití, na lékařské výdaje, na investice, při poskytnutí příspěvků na charitativní účely, pořízení bydlení, provádění výzkumu, pracovní důchody apod. Kromě těchto úlev existují ještě zvláštní výhody určené malým podnikatelům nebo pro určité druhy podnikání.

ODD je placena na základě daňového přiznání poplatníka (výjimku tvoří např. příjem ze zaměstnání).

Slevy na dani představují částky, které se neodečítají od základu daně, nýbrž od daňové povinnosti. Mohou je uplatňovat buď všichni poplatníci, cílené skupiny osob (invalidé, staří lidé) nebo mohou být použity se záměrem stimulace určitých aktivit (investice, proexportní politika).

Zdaňovací období je uplynulý kalendářní rok nebo i jiných dvanáct měsíců. U důchodů, které meziročně více kolísají, může být zdaňovací období i dvouleté, aby nedocházelo vlivem progresivních sazeb k jinému zdanění než u poplatníků s konstantními důchody.

2.1.1.1 Sazba daně

Ve většině zemí EU je daň vybírána progresivním způsobem, tzn., že nižší příjmy jsou zdaňovány nižší sazbou a se zvyšujícím se příjmem roste daňová sazba. Avšak novým trendem je zavádění tzv. rovné sazby daně, tzn. jediné sazby pro všechny velikosti příjmů. Tato sazba daně je zavedena již v sedmi zemích EU, a to zejména v postkomunistických zemích včetně České republiky. Dále to je Bulharsko, Estonsko, Litva, Lotyšsko, Rumunsko a Slovenská republika. V tabulce č. 2.1 jsem uvedla nejvyšší daňové sazby osobních důchodů v jednotlivých členských státech EU pro rok 2009. Pro vybraná období jsem tyto sazby uvedla v příloze č. 1.

Tab. č. 2.1: Nejvyšší sazba ODD v zemích EU pro rok 2009 (v %)

Stát	Sazba	Stát	Sazba	Stát	Sazba
Belgie	50,0	Kypr	30,0	Portugalsko	42,0
Bulharsko	10,0	Litva	15,0	Rakousko	50,0
Česká republika	15,0	Lotyšsko	23,0	Rumunsko	16,0
Dánsko	59,0	Lucembursko	38,0	Řecko	40,0
Estonsko	21,0	Maďarsko	36,0	Slovensko	19,0
Finsko	30,5	Malta	35,0	Slovinsko	41,0
Francie	40,0	Německo	45,0	Španělsko	43,0
Irsko	41,0	Nizozemí	52,0	Švédsko	25,0
Itálie	43,0	Polsko	32,0	Velká Británie	40,0

Zdroj: www.ec.europa.eu, (2009).

Jak tabulka ukazuje, v Belgii, Dánsku, Nizozemí a Rakousku se nejvyšší sazba ODD pohybuje kolem 50 % a nejvyšší je tato sazba v Dánsku, a to ve výši 59 %. V některých zemích existuje i sazba nulová pro nejnižší daňové pásmo. Tato sazba funguje podobně jako životní minimum (zaručuje určité životní minimum pro všechny poplatníky). Nulová sazba je uplatňována např. ve Francii, Kypru, Lucembursku, Maltě, Německu. V tabulce č. 2.2 je uvedena průměrná nejvyšší sazba ODD v EU, a to za vybraná období.

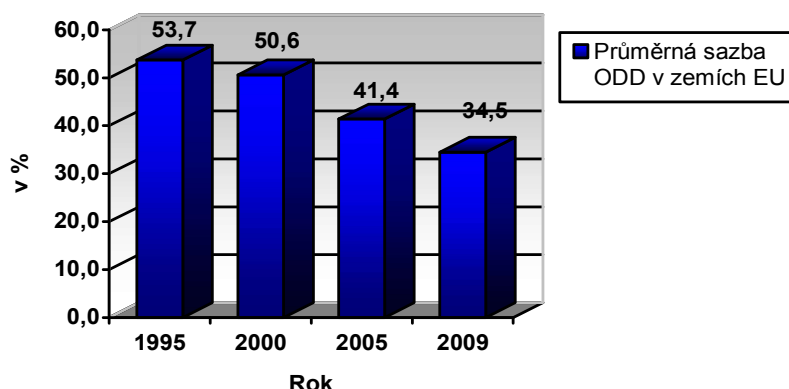
Tab. č. 2.2: Průměrná nejvyšší sazba ODD v EU za vybraná období (v %)

Rok	1995	2000	2005	2009
EU 27	47,3	44,7	39,9	34,5
EU 25	47,5	45,0	41,4	36,2
EU 15	53,7	50,6	47,3	42,6

Zdroj: Vlastní zpracování dle www.ec.europa.eu, (2009).

Z tabulky je zřejmé, že průměrná nejvyšší sazba ODD klesá. V roce 1995 byla průměrná nejvyšší sazba v EU 53,7 % a v roce 2009 to bylo 34,5 %, což je pokles o 19,2 procentního bodu. Ve většině zemí dochází k poklesu této sazby, i když u některých zemí se tato sazba od roku 1995 vůbec nezměnila, jak ukazuje příloha č. 1. Mezi tyto země patří Malta, Rakousko a Velká Británie. Naopak největší pokles sazby zaznamenaly Bulharsko, Finsko a Švédsko (pokles o více jak 30 procentních bodů). V jediné zemi došlo k nárůstu této sazby oproti roku 1995 o 2 procentní body, a to v Portugalsku. Pro lepší znázornění jsem vývoj průměrné nejvyšší sazby ODD v zemích EU znázornila v grafu č. 2.1.

Graf č. 2.1: **Průměrná nejvyšší sazba ODD v EU za vybraná období (v %)**

Zdroj: Vlastní zpracování.

V grafu lze vidět, že největší pokles byl mezi rokem 2000 a 2005, kdy sazba poklesla o 9,2 procentního bodu.

„Důchody z mezd a platů a některé důchody z kapitálových výnosů (například úroky z účtů u bank, dividendy, úroky z obligací) jsou zdaňovány *srážkou* u zdroje, což jednak klade menší nároky na poplatníka a zmenšuje počet podávaných daňových přiznání, a jednak zamezuje daňovým únikům. U mezd a platů strhává zaměstnavatel koncem roku případné nedoplatky, resp. nárokuje refundace přeplatků. Měsíčně strhávané částky jsou pak zálohami na roční daň. Vzhledem k vysokému podílu zdanitelných mezd na celkových zdanitelných příjmech činí výběr daně v místě vzniku (spolu s dalšími daněmi vybíranými srážkou u zdroje) převážnou většinu celkového výběru a jen menšina připadá na daně placené přímo poplatníky.“²

2.2 Daň ze zisku korporací

Daň ze zisku korporací (dále jen DzZK) je jednou z nejmladších daní v daňových systémech a historicky navazuje na středověké výnosové daně, které postihovaly zisky pozemků, domů, živností apod. Tyto daně z hrubého výnosu se vztahovaly pouze na fyzické osoby (nikoliv právnické) a patřily mezi první daně, ze kterých se postupně vytvořily dnešní daně ze zisku společností.

„V Československu po daňové reformě v roce 1927 existovaly tyto výnosové daně, které zdaňovaly podniky: zvláštní daň výdělková (dříve výdělková daň podniků veřejně

² KUBÁTOVÁ (2006), s. 184.

účtující) s lineární sazbou 8 % (později zvýšena na 9 %) a daň domovní. Současně se podniků dotkl i zákon o stabilizačních bilancích, který se mimo jiné týkal přecenění majetku pro účely daňových odpisů.“³

V roce 1993 se zavedlo zdanění společností, které je v zásadě stejné jak pro akciové společnosti, tak i ostatní právnické osoby. Výjimku představují pouze veřejné obchodní společnosti, komplementáři komanditních společností a neziskové právnické osoby.

V mnoha vyspělých zemích platí, že akciové společnosti podléhají jinému systému zdanění než ostatní společnosti, jak tomu je i v ČR. V některých státech také platí, že ne všechny akciové společnosti musí podléhat této dani.

Daň ze zisku korporací bývá také označována jako „daň ze zisku společností“ nebo „důchodová daň korporací“. Někdy se lze setkat i s pojmem korporátní daň. Tato pojmová odlišnost spočívá zejména v právních rozdílech mezi státy v oblasti kolektivního investování prostřednictvím různých druhů společností, ale také samozřejmě v odlišné daňové politice států vůči těmto subjektům. *Společnost* může být také chápána ve dvojím smyslu, a to v užším a širším. V širším pojetí jsou za společnosti považovány veškeré právnické osoby, kterými jsou obchodní společnosti (akciová společnost, společnost s ručením omezením, veřejná obchodní společnost a společnost komanditní). V užším pojetí je společností chápána pouze akciová společnost. Ve své práci budu pracovat s užším pojetím společnosti.

I přestože se tato daň vyskytuje ve všech daňových systémech vyspělých zemí, objevují se názory, že ekonomicky nemá tato daň opodstatnění, protože všechny zisky společností se stanou osobními důchody jednotlivců a podlehnou osobní důchodové dani.

Na existenci této daně se lze setkat se dvěma odlišnými přístupy, a to integralistický a absolutistický. Integralistický přístup DzZK kritizuje zejména z důvodu dvojího zdanění, tzn., že zisk je zdaněn dvakrát: na úrovni podnikatelské jednotky a na úrovni samotného poplatníka (ve formě daně z příjmů nebo daně uvalené na dividendy, různé podíly apod.). Absolutistický přístup DzZK obhájí. Vychází z tvrzení, že firmy jsou právní jednotkou s vlastním rozhodováním, mají svoji zdanitelnou kapacitu a ovlivňují ekonomické procesy.

2.2.1 Konstruktivní prvky DzZK

Základ daně se odvozuje ze zisku společnosti vykázaného ve firemním účetnictví, který se ve většině zemí dále upravuje. Výsledkem těchto úprav je, že účetní a daňový zisk

³ KOLÁŘ, VÍTEK, PAVEL a kol. (2005), s. 18.

mohou být naprosto dvě odlišné částky, avšak v některých zemích je účetní a daňový zisk stejný (např. v Německu). Takže zdanitelný zisk se tedy liší podle toho, jsou-li účetní standardy odvozeny od daňové legislativy nebo naopak. Mezinárodní srovnání daňových základů je velmi obtížné, dá se napsat, že téměř nemožné, neboť v těchto základech existují značné rozdíly. Mezi hlavní důvody, které mohou vyvolat tyto odlišnosti, patří:

- různé daňově uznatelné náklady,
- různé předpisy pro daňové odpisy, a
- různé daňové úlevy vč. započtení obchodních záruk.

Mezi **daňově uznatelné náklady** patří např. výdaje na pracovní cesty, na pracovní a sociální potřeby zaměstnanců. Základ daně může být rovněž ovlivněn způsobem, jakým se oceňují zásoby, jaké úroky je možné odečíst apod. Tyto náklady lze uznat buď v plné výši, nebo jen do určitého limitu, který je dán zákonem.

Odpisy představují částku, která vyjadřuje opotřebení majetku za určité období, ať už se jedná o opotřebení morální či fyzické. Odpisy jsou nákladem, neboť vyjadřují snížení ekonomického prospěchu. Daňový základ je ovlivněn jednak délkou odpisování a jednak sazbou odpisů v jednotlivých letech. Odpočet těchto nákladů umožňuje zvýšit daňovou úsporu. Čím je kratší doba odpisování, tím větší je tato úspora. Společnosti mají obvykle možnost zvolit si metodu odpisování, která může být lineární nebo zrychlená. Uvádí se také metoda nazývaná sum-of-years-digits, která se v současnosti nepoužívá. Princip této metody spočívá v tom, že každý rok se odečítá částka rovna poměru zbývajících let odpisování k celkovému součtu počtu let předpokládané životnosti majetku. U lineárního (rovnoměrného) odpisování se každý rok odepisuje stejná částka, zatímco u zrychleného odpisování se umožňuje odepsat částku v prvním roce vyšší než v následujících letech odpisování. Tato metoda zrychleného odpisování se uplatňuje zejména v případech státní podpory investiční činnosti podnikatelských subjektů. Odpisy tudíž představují důležitý nástroj stimulace investiční činnosti.

Mezi **daňové úlevy**, které představují další možnost ovlivnění daňového základu, lze uvést např. daňové úlevy podniků v prvním roce jejich existence, na investice, na určité skupiny nově zaměstnaných osob, snížení daně na nově zakoupené zařízení a za prodej know-how, investice do určitých ekonomických oblastí či odvětví. Za běžnou daňovou úlevu se také považuje možnost odpočtu ztráty v podnikání, a to buď na určitou dobu, nebo i na neurčito. V některých zemích existuje možnost odpočtu zpětně, a to za dobu

od jednoho do tří let. Tato možnost odpočtu se neuplatňuje např. v postkomunistických zemích. Tyto úlevy mohou snížit základ daně, daňovou sazbu nebo i daňovou povinnost.

Stejně jako u osobní daně důchodové, tak i DzZK je placena na základě daňového přiznání poplatníka, avšak zdaňovací období je v jednotlivých zemích odlišné.

Zdaňovacím obdobím je ve většině zemí kalendářní rok, dále to může být např. kalendářní měsíc, hospodářský rok, který nemusí být totožný s rokem kalendářním, účetní období, pokud je toto období delší než nepřetržitě po sobě jdoucích dvanáct měsíců, nebo jiných dvanáct po sobě jdoucích kalendářních měsíců atd.

2.2.1.1 Sazba daně

Progresivní daňová sazba se u společností příliš nevyskytuje, neboť právě společnosti nedisponují potřebou spravedlivosti. Uplatňována je tedy jediná sazba, která snižuje i možnost daňových úniků. Sazba daně je také často předmětem ostré mezinárodní konkurence, neboť korporace mají právo rozhodovat o svém sídle a podnikání, a to i na základě daňových podmínek. V tab. č. 2.3 jsem zobrazila nejvyšší zákonné sazby DzZK v zemích EU pro rok 2009. Pro vybraná období jsem tyto sazby uvedla v příloze č. 2.

Tab. č. 2.3: Nejvyšší zákonná sazba DzZK v zemích EU pro rok 2009 (v %)

Stát	Sazba v %	Stát	Sazba v %	Stát	Sazba v %
Belgie	34,0	Kypr	10,0	Portugalsko	26,5
Bulharsko	10,0	Litva	20,0	Rakousko	25,0
Česká republika	20,0	Lotyšsko	15,0	Rumunsko	16,0
Dánsko	25,0	Lucembursko	28,6	Řecko	25,0
Estonsko	21,0	Maďarsko	21,3	Slovensko	19,0
Finsko	26,0	Malta	35,0	Slovinsko	21,0
Francie	34,4	Německo	29,8	Španělsko	30,0
Irsko	12,5	Nizozemí	25,5	Švédsko	26,3
Itálie	31,4	Polsko	19,0	Velká Británie	28,0

Zdroj: www.ec.europa.eu, (2009).

Jak je z tabulky zřejmé, nejnižší daňovou sazbu má Kypr a Bulharsko, a to ve výši 10 %. Nejvyšší sazbu má naopak Belgie, Francie, Malta, kde sazba převyšuje 30 %. Průměrná sazba v zemích EU v roce 2009 byla 23,5 %, jak lze vidět v tabulce č. 2.4. Česká republika se tedy se svojí daňovou sazbou 20 % nachází pod průměrem zemí EU.

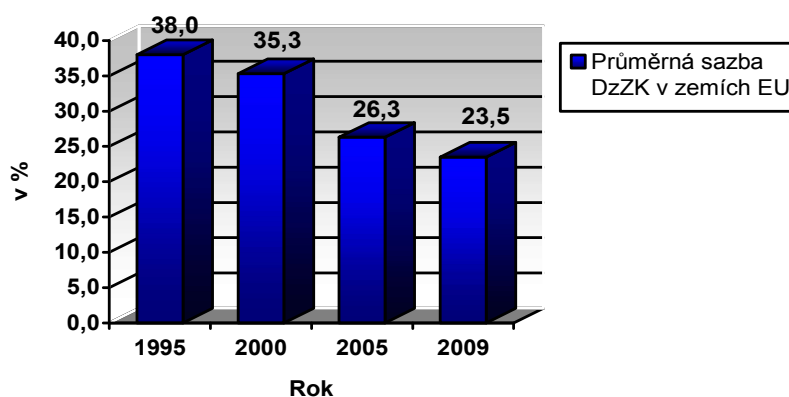
Tab. č. 2.4: **Průměrná nejvyšší zákonná sazba DzZK v EU za vybraná období (v %)**

Rok	1995	2000	2005	2009
EU 27	35,3	31,9	25,5	23,5
EU 25	35,0	32,1	26,3	24,4
EU 15	38,0	35,3	30,1	27,2

Zdroj: Vlastní zpracování dle www.ec.europa.eu, (2009).

Tabulka ukazuje, že stejně jako sazby ODD klesají, tak dochází k poklesu i u DzZK. V roce 1995 činila průměrná nejvyšší zákonná sazba v EU 38,0 % a v roce 2009 to bylo už 23,5 %. Sazba tedy poklesla o 14,5 procentního bodu oproti roku 1995. Největší pokles nastal v Bulharsku (o 30 procentních bodů), Irsku (o 27,5 procentního bodu) a Německu (o 27 procentních bodů). Malý nárůst nastal v Maďarsku o 1,7 procentního bodu a Finsku o jeden procentní bod. V jediné zemi nedošlo oproti roku 1995 k žádné změně v této sazbě, a to na Maltě. V příloze č. 2 jsou uvedeny nejvyšší zákonné sazby v jednotlivých členských státech pro vybraná období. Pro lepší znázornění jsem vývoj průměrné nejvyšší zákonné sazby DzZK v zemích EU znázornila v grafu č. 2.2.

Graf č. 2.2: **Průměrná nejvyšší zákonná sazba DzZK v EU za vybraná období (v %)**

Zdroj: Vlastní zpracování.

Jak lze v grafu vidět, největší pokles byl mezi rokem 2000 a 2005, kdy sazba poklesla o 9 procentních bodů.

2.3 Výnos daně z příjmů

Nejvýznamnějším zdrojem veřejných rozpočtů jsou nepřímé daně, jak ukazuje tab. č. 2.5, kde jsem uvedla vývoj podílů výnosů přímých a nepřímých daní na celkových daňových výnosech v zemích EU, a to v letech 2000 – 2007.

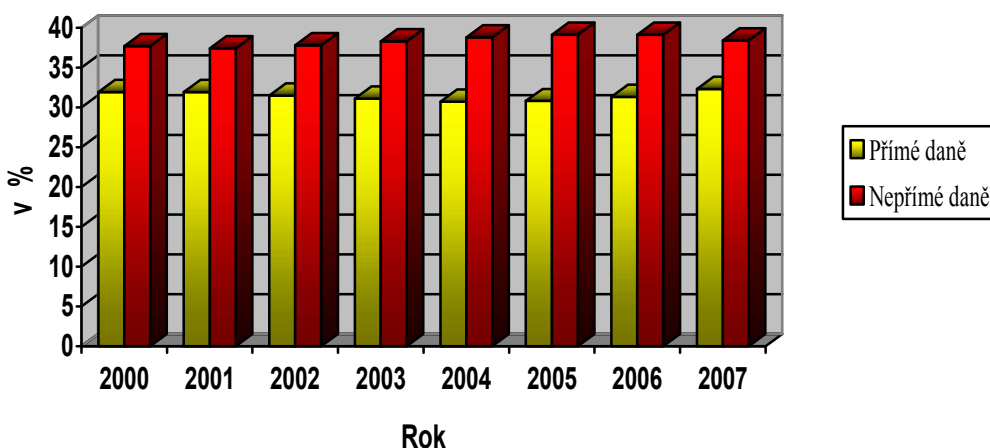
Tab. č. 2.5: Vývoj podílu výnosu přímých a nepřímých daní na celkových daňových výnosech v EU 27 v letech 2000 – 2007 (v %)

Daně	Rok							
	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Přímé daně	31,9	31,9	31,5	31,1	30,7	30,8	31,3	32,3
- ODD	21,1	21,3	20,9	20,7	20,2	19,9	20,2	20,6
- DzZK	8,5	8,4	8,3	8,0	8,1	8,4	9,0	9,5
- ostatní přímé daně	2,3	2,2	2,3	2,4	2,4	2,5	2,1	2,2
Nepřímé daně	37,7	37,4	37,8	38,3	38,8	39,1	39,1	38,4

Zdroj: www.ec.europa.eu, (2009).

Podíl přímých daní v zemích EU na celkových daňových výnosech se pohybuje kolem 31 % a podíl nepřímých daní kolem 38 %. Tento vývoj podílů jsem zobrazila i v grafu č. 2.3.

Graf č. 2.3: Vývoj podílu výnosu přímých a nepřímých daní na celkových daňových výnosech v EU 27 v letech 2000 – 2007 (v %)

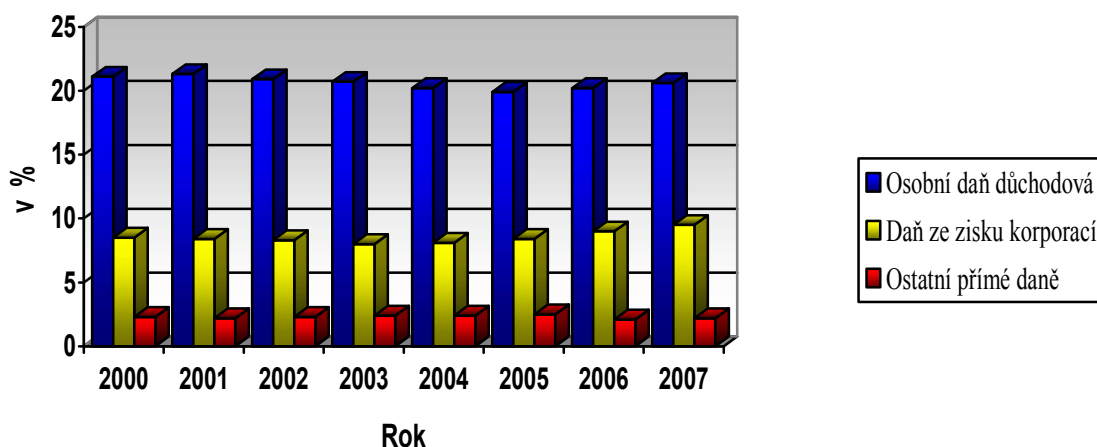
Zdroj: Vlastní zpracování.

Největší podíl výnosu přímých daní byl v roce 2007, a to 32,3 %. Od roku 2000 tento podíl přímých daní mírně klesal, avšak v roce 2006 a 2007 došlo k menšímu nárůstu.

Podíl nepřímých daní v zemích EU na celkových daňových výnosech se pohyboval kolem 38 – 39 %. Největší podíl výnosu nepřímých daní byl v roce 2005 a 2006, a to 39,1 %.

Tento podíl dlouhodobě roste, i když v roce 2001 a 2007 byl zaznamenán menší pokles. V grafu č. 2.4 jsem zobrazila vývoj podílů osobních důchodových daní a daní ze zisku korporací na celkových daňových výnosech v zemích EU rovněž v letech 2000 – 2007.

Graf č. 2.4: Vývoj podílu výnosů ODD a DzZK na celkových daňových výnosech v zemích EU 27 v letech 2000 – 2007 (v %)

Zdroj: Vlastní zpracování.

Z grafu vyplývá, že největší podíl z přímých daní na celkových daňových výnosech má ODD. V průměru se tento výnos daně pohybuje kolem 20 %, zatímco podíl daně ze zisku korporací kolem 8 %. Výnos těchto daní se od roku 1995 příliš nemění, a to i přes snižování daňových sazeb. Největší výnos ODD byl v roce 2001 ve výši 21,3 % a u DzZK v roce 2007 ve výši 9,5 %.

Největší výnosy ODD plynou především z těchto důchodů:

- pracovní důchody,
- důchody z podnikání,
- nájemné,
- veřejné penze,
- kapitálové výnosy realizované.

Z těchto výnosů největší složku tvoří důchody pracovní, jedná se zhruba o $\frac{3}{4}$ veškerých zdanitelných příjmů.

2.4 Harmonizace v oblasti přímých daní

Členské státy EU mají v podstatě samostatné daňové systémy, jejichž uspořádání vychází z různých ekonomických, sociologických, historických a jiných faktorů. „Daňová harmonizace znamená přizpůsobení a sladění národních daňových systémů a jednotlivých daní na principu dodržování společných pravidel zúčastněných zemí. Harmonizace se může týkat jak konstrukcí daní, tak i jejich administrativy (inkaso daně, povinnosti plátce, daňová kontrola).

Každá daňová harmonizace probíhá vždy ve třech etapách:

- 1) určení daně, která má být harmonizována,
- 2) harmonizace daňového základu,
- 3) harmonizace daňové sazby.“⁴

2.4.1 Vývoj harmonizace

Za první výraznější krok v oblasti harmonizace přímých daní lze považovat přijetí tzv. *pravidla tržního odstupu* v roce 1963. Pomocí tohoto pravidla se stanovují transferové ceny v transakcích mezi firmami na základě zisků obdržených při podobných transakcích mezi nezávislými subjekty.

Směrnice č. 77/799/EHS, o vzájemné pomoci mezi příslušnými orgány členských zemí v oblasti přímých daní, znamenala zásadní přelom při prohlubování spolupráce členských zemí. Zavedením této směrnice vznikla povinnost výměny informací o hlavních přímých daních. Hlavním cílem směrnice bylo zabránění mezinárodním daňovým únikům a vyhýbání se daňovým povinnostem.

V rámci jednotného vnitřního trhu byly v roce 1990 přijaty dvě směrnice týkající se DzZK v případě transakcí mezi více členskými státy, a to *směrnice č. 90/434/EHS, o společném systému zdanění při fúzích, rozděleních, převodech aktiv a výměně akcií týkajících se společností z různých členských států*, a *směrnice č. 90/435/EHS, o společném zdanění mateřských a dceřiných společností z různých členských států*. Obě dvě směrnice nabyly účinnosti k 1. 1. 1993.

V roce 1990 byla podepsána tzv. *Arbitrážní konvence č. 90/436/EHS*, která nabyla účinnosti v roce 1995. Touto konvencí se stanovily principy a metody, jak zabránit dvojímu

⁴ ŠIROKÝ (2009), s. 26.

zdanění. Platnost konvence je vždy prodlužována o dalších pět let a týká se i zemí, které nově přistoupily do Evropské unie.

V roce 1992 byl ustanoven tzv. *Rudingův výbor*, jehož cílem bylo v této oblasti prozkoumat:

- zda rozdíly ve zdanění firem mezi zeměmi mohou způsobovat distorze na jednotném trhu a případně navrhnout způsoby řešení;
- zda vzniklé bariéry mohou být odstraněny působením tržních sil, daňovou konkurencí nebo bude zapotřebí umělého zásahu;
- jaká opatření musí být přijata v důsledku odstranění bariér nebo jejich zmírnění.

Výbor poukázal na velké rozdíly nejen ve struktuře DzZK, ale i v daňových sazbách a na skutečnost, že tyto rozdíly ovlivňují rozhodování nadnárodních společností a způsobují deformace hospodářské soutěže. Dále také zdůraznil nutnost zamezit mezinárodnímu dvojímu zdanění přeshraničních příjmů a harmonizovat sazbu a správu DzZK.

Na základě zjištěných poznatků si Evropská komise stanovila tyto následující priority v oblasti firemního zdanění:

- odstranit ustanovení daňových předpisů členských zemí, která způsobují bariéry (zejména oblast zahraničních investic);
- stanovit zásady pro určení základu daně a minimální daňové sazby,
- zajistit transparentnost všech daňových stimulů v oblasti podpory investic.

Příliš velkého úspěchu dosaženo však nebylo. Důvodem bylo, že členské země se nechtějí vzdávat svých zvyklostí a pokusy o harmonizaci považují za vměšování do vnitřních záležitostí.

V roce 1996 byla členskými státy ve Veroně přijata nová strategie, která vycházela z nutnosti posílit růst a zaměstnanost, stabilizovat daňový systém a dokončit budování jednotného trhu. Výsledkem této strategie byl tzv. daňový balíček schválený Radou ES 1. 12. 1997, který zahrnoval *Kodex zdaňování příjmů z podnikání a směrnice č. 2003/48/ES, o zdaňování příjmů z úspor ve formě plateb úrokového charakteru a směrnice č. 2003/49/ES, o zdaňování úroků a licenčních poplatků mezi přidruženými společnostmi z různých členských států*.

V roce 1997 bylo členským státům doporučeno začít používat *identifikační číslo* jako jednotné označení daňových subjektů, které je nyní už povinné.

Ve stejném roce bylo přijato *pravidlo CFC*, které zakládá povinnost zdaňovanému rezidentovi zahrnout příjem plynoucí ze zadržených zisků zahraničních firem podle pravidel jeho země, a *pravidlo FIF*, které upravuje situaci, kdy daňovému rezidentu plyne ze zahraničí portfoliový úrok.

„Zdanění firem v rámci jednotného trhu“ byl dalším názvem analýzy prováděné přímo Evropskou komisí v roce 2001, která dospěla v oblasti odstranění daňových překážek zahraničním ekonomickým aktivitám k potřebě omezení nákladů v souvislosti s daňovými náklady pro každou zemi.

O rok později byla v Bruselu uspořádaná konference „K jednotnému trhu bez překážek v dani z příjmů právnických osob“ a v roce 2003 v Římě „Reforma DzZK v EU: Pokrok a nové výzvy“, v rámci které probíhaly další diskuse o možných harmonizačních krocích této daně.

V roce 2004 vstoupila v platnost *směrnice č. 2003/123/ES*, kterou se mění směrnice č. 90/435/EHS, o společném zdanění mateřských a dceřiných společností. Touto směrnicí dochází ke změně pravidel pro rozdělování zisku pro účely zdanění a rozšíření pojmu „společnost“.

O rok později (v březnu 2005) vstoupila v platnost také *směrnice č. 2005/19/ES*, kterou se mění směrnice č. 90/434/EHS, o společném systému zdanění při fúzích, rozděleních, převodech aktiv a výměně akcií. Tato směrnice se týkala změny pravidel pro zdanění přeshraničních restrukturalizačních opatření. „Změny zejména umožnily rozšířit aplikaci ustanovení směrnice na částečné rozdělení a přemístění sídla evropské společnosti nebo evropské družstevní společnosti. Také vyjasnily uplatňování směrnice při konverzi poboček na dceřiné společnosti.“⁵

Evropská společnost jako nová forma obchodního práva má možnost vytvářet své celoevropské struktury, reorganizované členění či přesouvat své sídlo bez legislativních překážek. Je zakládána jako akciová společnost a může vzniknout fúzí, vytvořením holdingu, založením dceřiné společnosti nebo změnou právní formy. Registruje se v jednotlivých členských zemích EU podle svého sídla a její akcie musí být volně převoditelné.

Evropská družstevní společnost vznikla s totožným cílem odstranění byrokratických překážek u nadnárodních forem kapitálu.

⁵ Dostupné z WWW: <<http://eu.komora.cz/dane.php>>.

Největší pozornost v oblasti zdanění korporací věnovala Evropská Komise návrhu *společného konsolidovaného základu daně*, který by spočíval v tom, že by se příjmy evropských společností zdaňovaly podle speciálních pravidel zakotvených v legislativě ES. Doposud však nebyla přijata žádná legislativa, i přestože se první diskuse o tomto návrhu objevily již v roce 2001.

„V oblasti přímého zdanění jednotlivců se aktivita Komise koncentrovala zejména na oblast zdanění úspor. Směrnice č. 2003/48/ES, přijatá jako náhrada za neúspěšný návrh z roku 1998, vstoupila v platnost s odkladem dvou let až 1. ledna 2007. Přinesla možnost efektivního zdanění příjmů z úroků z úspor v jiném členském státě prostřednictvím automatické přeshraniční výměny informací.“⁶ V listopadu 2008 byla navržena revize směrnice, která má zamezit daňovým únikům a zahrnout nové typy spořicíh produktů. Původní směrnice se totiž vztahovala pouze na úroky z úvěrových nároků a obsahovala výjimky pro Belgie, Lucembursko a Rakousko.

2.5 Dílčí závěr

Ve většině zemí EU dochází k postupnému poklesu sazby korporátní daně. Za hlavní důvod se považuje velká mezinárodní konkurence při lákání nadnárodních podniků do jednotlivých států.

Stejně jako u DzZK dochází k poklesu daňových sazeb ODD, která je vybírána progresivním způsobem. Současným trendem v této oblasti je zavádění jediné sazby pro všechny velikosti důchodů jednotlivců. Tato sazba je zavedena už v sedmi státech EU.

Ačkoliv dochází k poklesu sazeb přímých daní v EU, výnos z těchto daní zůstává téměř stejný. Podíl přímých daní v zemích EU na celkových daňových výnosech se od roku 2000 pohybuje kolem 31 – 32 %.

Přímé daně patří v zásadě do výlučných kompetencí jednotlivých členských států EU. V minulosti bylo přijato pouze několik směrnic upravujících tuto oblast, které jsou významné zejména pro mezinárodní transakce. V oblasti harmonizace přímých daní Komise považuje za prioritu eliminaci dvojího zdanění přeshraničních příjmů.

⁶ Dostupné z WWW: <http://bankovnictvi.ihned.cz/c4-10053440-13653730-900000_d-zdaneni-urokovych-vynosu-v-evropske-unii>.

3 Problematika vnitřního dvojího zdanění

Ke dvojímu zdanění dochází tehdy, když je stejný příjem (popř. majetek) zdaněn dvakrát. Rozlišuje se dvojí zdanění vnitřní (někdy se používá označení ekonomické dvojí zdanění) a mezinárodní (mezistátní). V této kapitole se zaměřím pouze na problematiku vnitřního dvojího zdanění a vymezení jednotlivých přístupů k omezení tohoto dvojího zdanění.

V případě, že jsou zdaňovány zisky právnické osoby a poté i podíly na zisku (dividendy), jedná se o dvojí zdanění vypláceného zisku neboli vnitřní dvojí zdanění. Rozdělovaný zisk určený na výplatu dividend je nejprve předmětem daně ze zisku na úrovni společnosti a následně je předmětem daně z příjmů akcionářů. Tito akcionáři mají pak možnost tento zdaněný zisk zahrnout do svého osobního základu daně, nebo obdrží již zdaněné dividendy, a to procentní srážkou u zdroje. I přestože jsou daňové subjekty odlišné (první subjektem je právnická osoba vytvářející zisk a druhým subjektem je akcionář, tedy fyzická osoba přijímající podíl na zisku), z ekonomického pohledu se jedná o opakované zdanění stejné částky.

Ve většině zemí existují různé přístupy, které se snaží problém tohoto dvojího zdanění zmírnit, a to hlavně z důvodu, že může mít distorzní účinky pro finanční a investiční rozhodování korporace. Přístup k řešení tohoto vnitřního dvojího zdanění je v jednotlivých státech rozdílný. I přestože se EU snaží o harmonizaci v této oblasti, doposud nebylo přijato žádné opatření, které by vedlo k používání jednotné metody. „Podstatou celého problému je tedy volba některého ze stupňů integrace daní ze zisku do osobních důchodových daní akcionářů. Tyto systémy integrace se pohybují mezi dvěma krajními protipóly, kdy na jedné straně jsou zisky společností a dividendy zdaněny bez jakékoliv vzájemné provázanosti (bývá označován jako klasický systém s nulovou integrací) a na druhé straně existuje opačný extrém – úplná integrace daně ze zisků společností do osobní důchodové daně (bývá označován jako konduitní systém se 100% integrací).“⁷

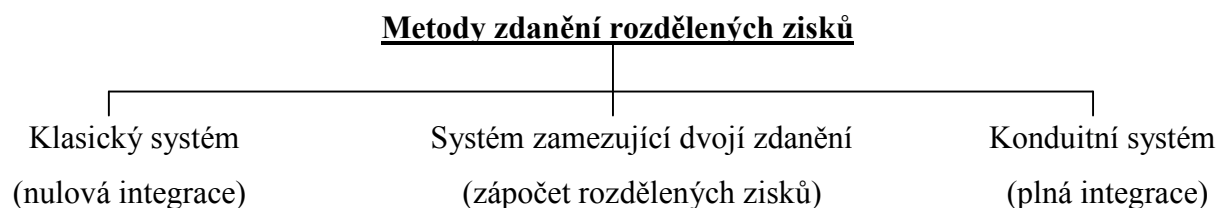
Podle systému integrace DzZK do osobní důchodové daně lze rozlišit tři hlavní daňové systémy, resp. metody zdanění rozdělených zisků:

- klasický systém,
- systém zamezující dvojí zdanění (zápočet rozdělených zisků) a
- konduitní systém.

⁷ KOLÁŘ, VÍTEK, PAVEL a kol. (2005), s. 146.

V schématu č. 3.1 jsem zobrazila tyto metody zdanění rozdělených zisků.

Schéma č. 3.1: Metody zdanění rozdělených zisků

Zdroj: Vlastní zpracování.

V následujících podkapitolách budu podrobně analyzovat jednotlivé daňové systémy. V každém systému rovněž uvedu výpočet celkové zaplacené daně z hrubého zisku společnosti a celkové efektivní daňové sazby, která představuje prakticky skutečnou sazbu daně z příjmů jednotlivců i společnosti, která připadá na zisk za dané období. Je tedy skutečnou míru zdanění. Tyto výpočty uvedu na příkladu České republiky, kde použiju sazby daně z příjmů platné pro rok 2009 (sazba DzZK 20 % a sazba ODD 15 %). Pro výpočty použiju i další sazbu DzZK ve výši 26 %, která byla platná pro ČR v roce 2005.

3.1 Klasický systém

Klasický systém (někdy se používá pojem dvouvrstvý systém) neřeší problematiku dvojího zdanění vůbec, neboť je založen na principu odděleného zdanění zisků a dividend. Zisky jsou tedy zdaněny jednak sazbou DzZK, která je fixní a nezávislá na výši zisku či majetkové situaci akcionářů, a následně podléhají ODD na úrovni jednotlivých akcionářů.

Tento systém nedovoluje odečíst vyplácené dividendy jako náklady na úrovni korporace. Má jak své výhody, tak své nevýhody. Výhodu lze spatřovat v jeho jednoduchosti a za nevýhodu lze považovat úplné dvojí zdanění dividend. V tomto systému manažeři upřednostňují zadržování zisků před jeho vyplácením. Lze tedy říci, že se jedná o nejčistší podobu dvojího zdanění s nulovým stupněm integrace.

V tabulce č. 3.1 je uveden výpočet celkové zaplacené daně a efektivní daňové sazby v rámci tohoto systému.

Tab. č. 3.1: **Zdanění rozdělených zisků v klasickém systému**

Úroveň korporace		
1. Zisk před zdaněním (hrubý zisk)	2 000,00	2 000,00
2. Sazba DzZK	20 %	26 %
3. Daň ze zisku korporací	400,00	520,00
4. Čistý zisk určený pro výplatu dividend	1 600,00	1 480,00
Úroveň akcionáře		
5. Dividendový příjem	1 600,00	1 480,00
6. Osobní důchodová daň (15 %)	240,00	222,00
7. Zdaněný rozdělený zisk	1 360,00	1 258,00
Celkové daňové břemeno		
8. Celková daň zaplacená	640,00	742,00
9. Celkové daňové zatížení v % (efektivní daňová sazba)	32,00	37,10

Zdroj: Vlastní zpracování.

Jak je z tabulky patrné, tento klasický systém neumožňuje žádnou úlevu u DzZK, ani u ODD. Efektivní daňová sazba v klasickém systému při sazbě DzZK 20 % činí 32 % a při daňové sazbě 26 % bylo zatížení vyšší, a to 37,1 %.

Celkové daňové zatížení lze vypočítat buď jako podíl celkové zaplacené daně a hrubého zisku, nebo podle následujícího vzorce:

$$CDZ = t_k + (1 - t_k) \times t_{od}, \quad (3.1)$$

kde:

CDZ...celkové daňové zatížení,

t_ksazba daně ze zisku korporací,

t_{od}sazba osobní důchodové daně.

„Ekonomicky žádoucí zdanění by mělo úplně odstranit dvojí zdanění nebo tzv. integrovat korporativní daň do osobní důchodové daně. Dividendy by měly podléhat stejně efektivní sazbě daně, jaká odpovídá velikosti důchodů poplatníka v systému progresivní důchodové daně.“⁸ V tomto případě se jedná o tzv. konduitní systém.

3.2 Konduitní systém

Konduitní systém (někdy se používá termín systém s úplnou integrací) představuje plné propojení zdanění zisku korporací a zdanění příjmů akcionářů. Tento systém je protikladem systému klasického. Konduitní systém je charakteristický zejména tím,

⁸ KUBÁTOVÁ (2006), s. 201.

že nositelem daňového břemene jsou převážně fyzické osoby, tedy akcionáři. Pokud je tedy veškerý zisk společností vyplácen na dividendách, bude zdaněn pouze ODD na úrovni individuálních příjmů.

Pokud by však veškerý zisk vytvořený společností nebyl rozdělen mezi akcionáře, mohlo by to způsobit akcionářům vážné problémy s likviditou.

Avšak zdanění na úrovni společnosti není vyloučeno. „Jestliže je částka daně ze zisku společnosti připadající na zisk vyplácený jednotlivému akcionáři ve formě dividend vyšší než částka daně z příjmů z těchto dividend u jednotlivého akcionáře, pak tento rozdíl by byl státem refundován.“⁹ Pokud by byla situace opačná, pak by vznikl doplatek na dani, který by musel být společností uhrazen.

Nevýhodou tohoto systému je administrativní náročnost spočívající v tom, jak by měly být imputovány zisky korporací jednotlivým akcionářům, neboť akcie často mění svého majitele. Za výhodu lze považovat úplné zamezení dvojího zdanění, neboť je zisk zdaněn pouze jednou (na úrovni společnosti nebo na úrovni akcionáře).

V tabulce č. 3.2 jsem zobrazila výpočet celkové zaplacené daně a efektivní daňové sazby v rámci konduktivního systému.

Tab. č. 3.2: **Zdanění rozdělených zisků v konduktivním systému**

Úroveň korporace		
1. Zisk před zdaněním (hrubý zisk)	2 000,00	2 000,00
2. Sazba DzZK	20 %	26 %
3. Daň ze zisku korporací	400,00	520,00
4. Čistý zisk určený pro výplatu dividend	1 600,00	1 480,00
Úroveň akcionáře		
5. Dividendový příjem	2 000,00	2 000,00
6. Osobní důchodová daň (15 %)	300,00	300,00
7. Zdaněný rozdělený zisk	1 700,00	1 700,00
8. Vracená daň	100,00	220,00
Celkové daňové břemeno		
9. Celková daň zaplacená	300,00	300,00
10. Celkové daňové zatížení v % (efektivní daňová sazba)	15,00	15,00

Zdroj: Vlastní zpracování.

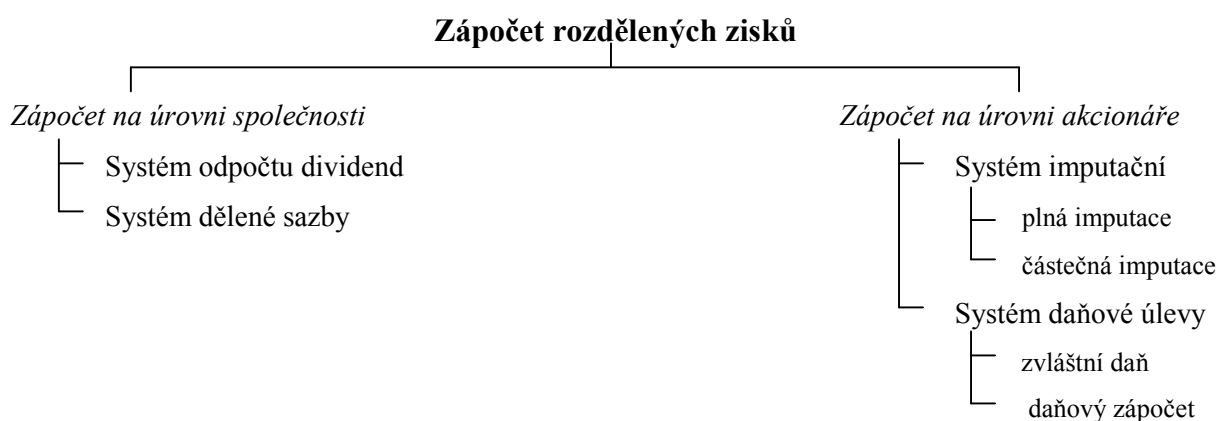
V tomto případě celkové daňové zatížení představuje zatížení pouze na úrovni akcionáře. Efektivní daňová sazba je tedy stejná jako sazba ODD, a to ve výši 15 %.

⁹ KOLÁŘ, VÍTEK, PAVEL a kol. (2005), s. 148.

3.3 Zápočet rozdělených zisků

Zápočet rozdělených zisků představuje metodu, která umožňuje částečné propojení DzZK a ODD. V daňových systémech zemí EU se vyskytují různé úlevy, pomocí nichž lze dvojí zdanění zamezit, resp. odstranit. Jedná se o úlevy jednak na úrovni společnosti a jednak na úrovni akcionáře. V schématu č. 3.2 jsem zobrazila systémy zápočtu rozdělených zisků.

Schéma č. 3.2: *Zápočet rozdělených zisků*

Zdroj: Vlastní zpracování.

V následujících podkapitolách se budu jednotlivým systémům věnovat podrobněji. Konkrétně se bude jednat o systém odpočtu dividend, systém dělené sazby, imputační systém a systém daňové úlevy.

3.3.1 Zápočet na úrovni společnosti

Částečné propojení DzZK a ODD na úrovni společnosti lze řešit dvěma způsoby, a to prostřednictvím odpočtu části zisku společnosti tzv. systém odpočtu dividend, a systému dělené sazby.

Systém odpočtu dividend

Tento systém umožňuje částečně odečíst vyplácené dividendy od zdaňovaného zisku. Tento částečný odpočet dividend se stanovuje v zemích různě, např. tato výše může být odvozena podle podílu základního kapitálu společnosti k celkovému vlastnímu kapitálu.

Největším problémem v rámci uplatňování tohoto systému je vymezení základu, ze kterého se bude odvozovat částečný odpočet dividend.

V tabulce č. 3.3 je zobrazen výpočet celkové zaplacené daně a celkového daňového zatížení dle systému odpočtu dividend. Dividendový odpočet stanovím ve výši 60 %, tzn., že sazbou daně ze zisku bude zdaněno pouze 40 % hrubého zisku. Tento odpočet ve výši 60 % uplatňovala v roce 2008 např. Francie, kde pouze 40 % dividend bylo předmětem daně.

Tab. č. 3.3: **Zdanění rozdělených zisků v systému odpočtu dividend**

Úroveň korporace		
1. Zisk před zdaněním (hrubý zisk)	2 000,00	2 000,00
2. Dividendový odpočet ve výši 60 %	1 200,00	1 200,00
3. Zisk po odpočtu	800,00	800,00
4. Sazba DzZK	20 %	26 %
5. Daň ze zisku korporací	160,00	208,00
6. Čistý zisk určený pro výplatu dividend	1 840,00	1 792,00
Úroveň akcionáře		
7. Dividendový příjem	1 840,00	1 792,00
8. Osobní důchodová daň (15 %)	276,00	268,80
9. Zdaněný rozdělený zisk	1 564,00	1 523,20
Celkové daňové břemeno		
10. Celková daň zaplacená	436,00	476,80
11. Celkové daňové zatížení v % (efektivní daňová sazba)	21,80	23,84

Zdroj: Vlastní zpracování.

Efektivní daňová sazba dle tohoto systému je 23,5 % při sazbě DzZK ve výši 20 % a při sazbě 26 % se toto daňové zatížení zvýšilo na 26,05 %.

Pro stanovení celkového daňového zatížení lze využít následující vzorec:

$$CDZ = (1 - DO) \times t_k + [1 - (1 - DO) \times t_k] \times t_{od}, \quad (3.2)$$

kde:

CDZ...celkové daňové zatížení,

DO.....daňový odpočet,

t_ksazba daně ze zisku korporací,

t_{od}sazba osobní důchodové daně.

Systém dělené sazby

Systém dělené sazby představuje druhou metodu používanou na úrovni společnosti. V tomto systému je zisk rozdělený na dvě části, a to na zisk zadržený a zisk určený pro výplatu formou dividend. Tyto zisky jsou zdaňovány tedy různou výší daňové sazby. V tab. č. 3.4 je uveden výpočet celkové zaplacené daně a daňového zatížení v systému dělené sazby. Pro zadržený zisk jsem zvolila sazbu ve výši 10 %, tzn., že sazba daně pro zisk určený k výplatě dividend bude ve výši 10 % a 16 %. Jedná se pouze o hypotetické daňové sazby.

Tab. č. 3.4: **Zdanění rozdělených zisků v systému dělené sazby**

Úroveň korporace		
1. Zisk před zdaněním (hrubý zisk)	2 000,00	2 000,00
2. Sazba DzZK	10 %	16 %
3. Daň ze zisku korporací	200,00	320,00
4. Čistý zisk určený pro výplatu dividend	1 800,00	1 680,00
Úroveň akcionáře		
5. Dividendový příjem	1 800,00	1 680,00
6. Osobní důchodová daň (15 %)	270,00	252,00
7. Zdaněný rozdělený zisk	1 530,00	1 428,00
Celkové daňové břemeno		
8. Celková daň zaplacená	470,00	572,00
9. Celkové daňové zatížení v % (efektivní daňová sazba)	23,50	28,60

Zdroj: Vlastní zpracování.

Jak je z tabulky zřejmé, celkové daňové zatížení při sazbě DzZK 10 % činí 23,5 % a při sazbě DzZK 16 % je toto zatížení vyšší, a to 28,6 %.

V tomto systému většinou platí, že nižší sazba je uvalena na zisk vyplácený formou dividend. V systému dělené sazby dochází ke zmírňování rozdílů ve vyšším zdanění vyplácených dividend a nižším zdaněním kapitálových zisků.

Některé země však mohou preferovat i politiku opačnou, tzn., že na zadržený zisk je uvalena sazba vyšší. Zadržený zisk pak představuje určitou rezervu na ochranu věřitelů. V tomto případě by se jednalo o rezervu ve výši 10 % z hrubého zisku společnosti.

3.3.2 Zápočet na úrovni akcionáře

Na úrovni akcionáře lze částečné propojení daně ze zisku korporací a osobní důchodové daně řešit rovněž dvěma způsoby, a to v rámci imputačního systému (někdy se používá označení zápočtový systém) a systému daňové úlevy (také tzv. rozvrhový systém).

Úleva na úrovni akcionáře má mnohem větší uplatnění v zemích EU než úleva na úrovni společnosti.

Systém imputační

Předpokladem tohoto systému je, že zisk vyplácený ve formě dividend byl již zdaněn na úrovni společnosti. Tento systém tedy umožňuje jednotlivým akcionářům odečíst si od své daňové povinnosti část zaplacené daně ze zisku korporací.

„V tomto systému je základ pro osobní důchodovou daň součtem obdržené dividendy a daňového kreditu, což je zvýšení této dividendy prostřednictvím faktoru navýšení. Na korporativní daň je poté poskytnuta sleva a zbytek je čistá placená daň (nebo je daň refundována). Platí, že když je marginální sazba ODD akcionáře vyšší než míra imputace, musí akcionář daň doplatit. V opačném případě má nárok na refundaci části daně.“¹⁰ Daňový kredit akcionáře představuje slevu na dani, většinou ve výši určité části dividendy.

Imputační systém je doporučován členským zemím Evropskou unií v rámci postupné harmonizace daní, neboť snižuje dopady dvojího zdanění.

Úroveň daňové úlevy představuje míru imputace. V tomto případě se uplatňuje buď imputace částečná, nebo imputace plná.

a) Imputace částečná

V rámci tohoto systému si akcionář prostřednictvím imputačního koeficientu navyšuje svůj hrubý dividendový příjem, který zdaní, a od výsledné daně se odečte tento podíl hrubého dividendového příjmu. Rozdíl potom bude představovat výslednou daňovou povinnost akcionáře.

V tabulce č. 3.5 jsem zobrazila výpočet celkové zaplacené daně a efektivní daňové sazby pomocí částečné imputace. Imputační koeficient jsem zvolila ve výši 1/9, kde je tento koeficient uplatňován ve Velké Británii.

¹⁰ KUBÁTOVÁ (2006), s. 203.

Tab. č. 3.5: **Zdanění rozdělených zisků v imputačním systému (imputace částečná)**

Úroveň korporace		
1. Zisk před zdaněním (hrubý zisk)	2 000,00	2 000,00
2. Sazba DzZK	20 %	26 %
3. Daň ze zisku korporací	400,00	520,00
4. Čistý zisk určený pro výplatu dividend	1 600,00	1 480,00
Úroveň akcionáře		
5. Dividendový příjem	1 600,00	1 480,00
6. Imputace ve výši 1/9	177,78	164,44
7. Navýšený dividendový příjem	1 777,78	1 644,44
8. Osobní důchodová daň (15 %)	266,67	246,67
9. Čistá osobní důchodová daň	88,89	82,23
10. Zdaněný rozdělený zisk	1 511,11	1 397,77
Celkové daňové břemeno		
11. Celková daň zaplacená	488,89	602,23
12. Celkové daňové zatížení v % (efektivní daňová sazba)	24,44	30,11

Zdroj: Vlastní zpracování.

Pro výpočet efektivní daňové sazby lze použít následující vzorec:

$$CDZ = (1 + DK) \times [t_k + (1 - t_k) \times t_{od}] - DK, \quad (3.3)$$

kde:

CDZ...celkové daňové zatížení,

DK.....dividendový koeficient ve výši 1/9,

t_ksazba daně ze zisku korporací,

t_{od}sazba osobní důchodové daně.

Celkové daňové zatížení pomocí metody částečné imputace jsem vypočítala ve výši 24,44 % při sazbě DzZK 20 % a při sazbě 26 % bylo toto zatížení opět vyšší, a to 30,11 %.

b) Imputace plná

Tato metoda umožňuje akcionáři odečíst celou částku DzZK od jeho daňové povinnosti. Pokud je veškerý zisk vyplacen ve formě dividend, bude tento zisk zdaněn na úrovni akcionáře. V podstatě lze napsat, že daň ze zisku je osobní daní důchodovou.

V tab. č. 3.6 jsem uvedla výpočet celkové zaplacené daně a efektivní daňové sazby pomocí plné imputace.

Tab. č. 3.6: **Zdanění rozdělených zisků v imputačním systému (imputace plná)**

Úroveň korporace		
1. Zisk před zdaněním (hrubý zisk)	2 000,00	2 000,00
2. Sazba DzZK	20 %	26 %
3. Daň ze zisku korporací	400,00	520,00
4. Čistý zisk určený pro výplatu dividend	1 600,00	1 480,00
Úroveň akcionáře		
5. Dividendový příjem	2 000,00	2 000,00
6. Osobní důchodová daň (15 %)	300,00	300,00
7. Zdaněný rozdělený zisk	1 700,00	1 700,00
8. Vrácená daň	100,00	220,00
Celkové daňové břemeno		
9. Celková daň zaplacená	300,00	300,00
10. Celkové daňové zatížení v % (efektivní daňová sazba)	15,00	15,00

Zdroj: Vlastní zpracování.

V tomto případě celkové daňové zatížení představuje zatížení pouze na úrovni akcionáře, tzn., že efektivní daňová sazba je stejná jako sazba ODD a činí 15 %. V tomto systému akcionáři jakoby obdrželi celý hrubý zisk. Stejně tak tomu bylo i v konduktivním systému. I zde dochází k tomu, že pokud částka DzZK převyšuje částku ODD u příslušného akcionáře, pak je tento přeplatek na dani ze strany státu vrácen. V opačném případě by musel být rozdíl ještě doplacen.

Systém daňové úlevy

Tato metoda umožňuje akcionáři odečíst od své daňové povinnosti určitou částku vypočtenou na základě přijatých dividend, např. určité procento z objemu přijatých hrubých dividend.

Systém daňové úlevy tedy představuje další metodu propojení DzZK a ODD, která se používá ve dvou variantách, a to zvláštní daň na obdržené dividendy a metoda daňového zápočtu. Tento rozvrhový systém umožňuje zdanění dividend nižší sazbou. V zásadě lze napsat, že se dividendy nezahrnují do zdanění podle „normální“ sazby (v tomto případě ODD ve výši 15 %).

a) Zvláštní daň

V rámci této metody jsou veškeré zisky společnosti zdaňovány běžnou sazbou DzZK a dividendy jsou pak zdaňovány nižší lineární sazbou. Tímto jsou vyplácené dividendy částečně osvobozeny od ODD.

V tab. č. 3.7 je uveden výpočet celkové daně a celkového daňového zatížení. Dividendy budou zdaňovány sazbou nižší než je sazba ODD, a to sazbou ve výši 10 %. Stejně jako u systému dělené sazby se jedná pouze o hypotetickou sazbu.

Tab. č. 3.7: **Zdanění rozdělených zisků pomocí zvláštní daně na obdržené dividendy**

Úroveň korporace		
1. Zisk před zdaněním (hrubý zisk)	2 000,00	2 000,00
2. Sazba DzZK	20 %	26 %
3. Daň ze zisku korporací	400,00	520,00
4. Čistý zisk určený pro výplatu dividend	1 600,00	1 480,00
Úroveň akcionáře		
5. Dividendový příjem	1 600,00	1 480,00
6. Zvláštní daň na obdržené dividendy (10 %)	160,00	148,00
7. Zdaněný rozdělený zisk	1 440,00	1 332,00
Celkové daňové břemeno		
8. Celková daň zaplacená	560,00	668,00
9. Celkové daňové zatížení v % (efektivní daňová sazba)	28,00	33,40

Zdroj: Vlastní zpracování.

V systému zvláštní daně na obdržené dividendy jsem vypočítala celkovou efektivní daňovou sazbu ve výši 28 % při sazbě DzZK 20 % a 33,4 % při sazbě DzZK 26 %. Podíly na zisku nebyly zdaňovány běžnou sazbou ODD ve výši 15 %, ale pouze sazbou ve výši 10 %.

b) Daňový zápočet

Tato metoda je založena na tom, že určitý procentní podíl dividend nepodléhá dani. Výše podílu může být stanovena různě. Např. ve Španělsku se využíval podíl ve výši 10 % z ODD, tzn., že se o tento procentní podíl snížila sazba ODD.

Celkové daňové zatížení lze také vypočítat podle následujícího vzorce:

$$CDZ = t_k + (1 - t_k) \times (t_{od} - t_z), \quad (3.4)$$

kde:

CDZ...celkové daňové zatížení,

t_ksazba daně ze zisku korporací,

t_{od}sazba osobní důchodové daně,

t_z zvláštní sazba daně snižující ODD.

V tab. č. 3.8 jsem zobrazila výpočet celkové efektivní daňové sazby a celkové zaplacené daně pomocí daňového zápočtu. Pro výpočet jsem využila tedy podíl dividend nepodléhající zdanění ve výši 10 %.

Tab. č. 3.8: **Zdanění rozdělených zisků pomocí daňového zápočtu**

Úroveň korporace		
1. Zisk před zdaněním (hrubý zisk)	2 000,00	2 000,00
2. Sazba DzZK	20 %	26 %
3. Daň ze zisku korporací	400,00	520,00
4. Čistý zisk určený pro výplatu dividend	1 600,00	1 480,00
Úroveň akcionáře		
5. Dividendový příjem	1 600,00	1 480,00
6. Osobní důchodová daň (5 %)	80,00	74,00
7. Zdaněný rozdělený zisk	1 520,00	1 406,00
Celkové daňové břemeno		
8. Celková daň zaplacená	480,00	594,00
9. Celkové daňové zatížení v % (efektivní daňová sazba)	24,00	29,70

Zdroj: Vlastní zpracování.

Sazba ODD nečinila v tomto případě 15 %, nýbrž pouhých 5 %. Zvláštní sazba ve výši 10 % nepodléhala tedy zdanění. Výši celkového daňového zatížení jsem vypočítala ve výši 24 % při sazbě DzZK 20 % a při sazbě ve výši 26 % činilo toto zatížení 29,7 %.

3.4 Dílčí závěr

V této kapitole jsem se zabývala popisem jednotlivých daňových systémů nebo-li metod zdanění rozdělených zisků. Klasický systém ve své úplně podobě neuplatňuje žádný stát EU, neboť tyto státy zavedly různá daňová zvýhodnění, a to především na úrovni akcionáře.

Ve své práci jsem si zvolila jako první hypotézu: „Snížení nominální sazby korporátní daně bude mít vždy za následek pokles efektivní daňové sazby, a to bez ohledu na přijatém daňovém systému“. Jelikož konduktivní systém a systém plné imputace v tomto případě v podstatě představuje zdanění pouze na úrovni akcionářů, nebude mít snížení nominální sazby korporátní daně vliv na efektivní daňovou sazbu jako u ostatních daňových systémů. Tuto hypotézu tedy nelze potvrdit.

4 Komparace provázanosti zdanění korporací a fyzických osob v Evropské unii

Propojení DzZK a ODD představuje velmi důležité kritérium jak pro investiční, tak finanční rozhodování podniků. Samozřejmě nezbytnou roli zde sehrávají další konstrukční prvky daně, jako např. různé metody a doby odpisování, různé metody pro oceňování zásob, možnost odpočtu různých druhů nákladů, různé daňové úlevy či slevy. Samotná nominální sazba DzZK nevypovídá tedy příliš o daňovém zatížení korporací.

V předcházející kapitole jsem podrobně rozebrala metody zdanění rozdělených zisků. V této kapitole se zaměřím na to, jaký systém integrace korporátní daně do osobní důchodové daně uplatňují jednotlivé státy EU se zaměřením na rok 2008 a 2009.

Akcie představují druh cenného papíru, který umožňuje svému majiteli podílet se na vlastnictví dané akciové společnosti. Vlastník tohoto cenného papíru (akcionář) má také právo na podíl ze zisku ve společnosti (tzv. *dividenda*). Akcionářem může být fyzická nebo právnická osoba (individuální nebo korporátní akcionář).

Prémiová (bezplatná) akcie je akcií, kterou společnost vydává akcionářům, jestliže přemění své volné rezervy v majetkový kapitál. Vlastní kapitál však zůstává stejný.

Rezidentní společnost je právnická osoba, která má sídlo ve státě, ve kterém je její daňová povinnost neomezená. V tomto státě jsou zdaňovány její celosvětové příjmy, jejichž zdroj může být jak v daném státě, tak ve státě jiném. Naopak *nerezidentní společnost* je právnická osoba, která má sídlo mimo tento stát, její daňová povinnost je omezená a zdaňují se pouze příjmy plynoucí v tomto státě.

Mateřskou společnost se rozumí společnost, která ovládá jinou obchodní společnost (tzv. *dceřinou společnost*).

Kótovaná společnost představuje společnost, jejíž akcie jsou volně obchodovatelné na burze. V opačném případě se jedná o *společnost nekótovanou*. Obchodování na burze je tedy možné pouze s registrovanými (kótovanými) akciemi, které musí splňovat požadavky akciové burzy.

Stálou provozovnou se rozumí trvalé místo k výkonu činnosti podniku (činnost může být vykonávána zcela nebo zčásti).

Daňový dobropis (sleva na dani) představuje částku, kterou lze odečíst od vypočtené a splatné daně.

Tyto pojmy jsem uvedla z důvodu, že je považují za důležité v rámci následující podkapitoly.

4.1 Propojení korporátní daně s osobní důchodovou daní v zemích EU

Belgie

Belgický systém korporátní daně je klasickým systémem dvojího zdanění, který však osvobozuje dividendy z oprávněných podílů držených korporátními akcionáři. Dividendy z podílů držených jednotlivými akcionáři se zdaňují sníženou sazbou.

Dividendy obdržené rezidentními společnostmi nebo stálými provozovnami nerezidentních společností z podílu v těchto společnostech jsou zahrnuty do zdanitelného příjmu, od kterého je poté odečteno 95 % těchto dividend. Odpočet však není možný v případech, kdy společnost ztrácí svoji pozici, nebo zisky nejsou dostačující. Dividendy jsou obecně odpočitatelné pouze z výše zisku bez neuznatelných nákladů. Nicméně dividendy přijaté od společnosti z členského státu EU lze odečíst z částky zisku zahrnujících neuznatelné náklady za předpokladu, že podíl na kapitálu splňuje podmínky stanovené v Směrnici o mateřských a dceřiných společnostech.

Zbývajících 5 % dividend je předmětem DzZK nebo daně z příjmů v případě nerezidentů. Pro domácí dividendy se daňová úleva vypočítává na základě dividend navýšených srážkovou daní a pro zahraniční dividendy na základě čisté částky obdržené po odečtení zahraniční srážkové daně.

Dne 12. února 2009 Evropský soudní dvůr rozhodl ve věci Cobelfret (C-138/07), že belgické osvobození od daně ve výši 95 % je v rozporu se Směrnicí o mateřských a dceřiných společnostech. V důsledku toho musí dojít k úpravě belgického zákona tak, že 95 % těchto přijatých dividend je ihned osvobozeno, a tudíž se nezahrnují do zdanitelného příjmu, od kterého teprve následuje 95% úleva.

Nárok na osvobození má akcionář s minimálním podílem na kapitálu ve výši 10 % v dceřiné společnosti nebo podílem s pořizovací hodnotou nejméně 1,2 milionů EUR ke dni rozdělení zisku. Akcie musí být drženy nepřetržitě po dobu alespoň 1 roku. Tyto podmínky se neuplatňují, jestliže se jedná o dividendy přijaté belgickými bankami nebo jinými úvěrovými institucemi, pojišťovnami, makléřskými společnostmi

nebo investičními společnostmi. Kromě toho, dividendy vyplácené dceřinou společností musí podléhat belgické DzZK nebo podobné zahraniční dani (nevyžaduje se efektivní zdanění). Koordinační centra podléhají běžné DzZK.

Dividendy, které nejsou osvobozeny od daně:

- dividendy od rezidentní společnosti se sídlem v zemi, jejíž daňové předpisy jsou podstatně výhodnější než v Belgii (nominální daňové sazby nebo efektivní daňové zatížení je nižší než 15 %); společnosti se sídlem v členském státě EU nejsou ovlivněny touto podmínkou;
- dividendy od společnosti v rozsahu svých příjmů (jiných než dividendy), které mají svůj zdroj mimo stát svého sídla, jestliže příjmy využívají zvláštního daňového režimu v tomto státu;
- dividendy od společnosti, kde zisk pochází ze zahraniční stálé provozovny podléhající výrazně příznivějšímu daňovému režimu než ten, který by se vztahoval na tyto zisky v Belgii; to neplatí, jestliže má Belgie daňovou smlouvu se zemí stálé provozovny nebo pokud skutečně zaplacená zahraniční daň ze zisku stálé provozovny činí alespoň 15 % (vypočtené podle belgických norem);
- dividendy od zprostředkující společnosti, pokud by alespoň 90 % těchto dividend mělo nárok na osvobození; to se nevztahuje na dividendy z investičních a finančních společností ani na dividendy rezidentních kótovaných společností nebo nerezidentních kótovaných společností, které jsou rezidenty v zemi, se kterou má Belgie uzavřenou daňovou smlouvu a nemůžou využívat zvláštní daňový režim; to samé platí pro dividendy zdaněné ve prospěch zprostředkující společnosti v důsledku belgického práva nebo obdobného zahraničního práva.

Dividendy z finančních společností a z „treasury“ společností jsou vyloučeny z osvobození tak, že získají prospěch ve státě svého sídla ze zvláštního daňového režimu. Finanční rezidentní společnosti se sídlem v členských státech EU můžou získat prospěch z osvobození, jestliže:

- přímý nebo nepřímý podíl na kapitálu představuje oprávněné finanční a ekonomické potřeby pro akcionáře; a
- součet kapitálu (na konci účetního období) a zdaňované rezervy (na počátku rozpočtového roku) společnosti nepřesahuje 33 % dluhu.

Dividendy z investičních společností, které mají prospěch ve státě svého sídla ze zvláštního daňového režimu, jsou vyňaté z osvobození, jestliže jejich stanovy určí, že nejméně 90 % z jejich příjmů (po odečtení odměny a provize) musí být přerozděleno.

Bulharsko

Bulharský systém korporátní daně má mnoho podobných rysů se systémem klasickým. Zisky jsou plně zdaňovány na úrovni společnosti a dividendy se následně zdaňují v rukou individuálních akcionářů.

Domácí dividendy odvozené rezidentním korporátním akcionářem nejsou zahrnuty do zdanitelného příjmu příjemce, ani nejsou předmětem případné srážkové daně. Tato účastnická výjimka platí bez ohledu na velikost podílu na kapitálu. Pouze dividendy obdržené ze speciálních investičních společností podléhají dani na úrovni firemního akcionáře.

Z obecně vyplácených dividend nerezidentům a všem fyzickým osobám se vybírá daň srážková.

Česká republika

Česká republika využívá modifikovaný klasický systém zdanění korporátních zisků. V zásadě jsou tyto zisky zdaňovány dvakrát, a to nejprve na podnikové úrovni a poté na úrovni akcionáře.

Na úrovni akcionáře dividendy nejsou předmětem daně z příjmů právnických osob (ani daně z příjmů fyzických osob), ale pouze konečné srážkové dani ve výši 15 %. Osvobození od srážkové daně je umožněno pouze korporátním akcionářům.

Mezikorporátní tuzemské dividendy nepodléhají DzZK, ale pouze konečné srážkové dani ve výši 15 %. Dividendy však nepodléhají srážkové dani za předpokladu, že:

- obě společnosti (rozdělující i přijímací) jsou buď akciové společnosti, společnosti s ručením omezeným nebo družstva;
- přijímací společnost vlastní alespoň 10% podíl na kapitálu společnosti rozdělující;
- přijímací společnost s minimálně 10% podílem na kapitálu držela tento podíl nepřetržitě po dobu alespoň jednoho roku; tuto podmínku lze splnit i později za předpokladu, že požadavek 10% podílu byl splněn dnem prohlášení dividendy.

Dánsko

V Dánsku je uplatňován klasický systém zdanění korporátních zisků. Tento daňový systém je propojen s možností osvobození pro firemní akcionáře a sníženou sazbou daně na dividendy vyplácené jednotlivým akcionářům.

Pojetí dividend v Dánsku zahrnuje rozdělení zisku, včetně skrytých rozdělení, hrubé likvidační výnosy vyplácené před kalendářním rokem, v němž konečná likvidace společnosti probíhá, a hrubé výnosy z převodu akcií vydávající společnosti (bez odpočtu pořizovacích nákladů). Je-li uděleno povolení, takové hrubé likvidační výnosy nebo hrubé výnosy z převodu akcií vydávající společnosti mohou být zdaněny podle předpisů o zdaňování kapitálových zisků z akcií (s odpočtem nákladů na pořízení). Premiové akcie se nepovažují za dividendy.

Domácí mezikorporátní dividendy jsou osvobozeny, jestliže přijímací společnost:

- drží alespoň 10% podíl na kapitálu dceřiné společnosti rozdělující dividendy (v roce 2008 to byl alespoň 15% podíl); a
- drží tento podíl po dobu alespoň jednoho roku.

Výjimka se aplikuje také na dividendy rozdělené před ukončením období držby nejméně jednoho roku za předpokladu, že dividendy přijímající společnosti následně splňují požadavek období držení.

Ostatní domácí dividendy jsou zdanitelné na 67 %.

Estonsko

Společnosti jako daňoví poplatníci neplatí korporátní daň. Místo toho se z rozdělených zisků odvádí daň distribuční, a to včetně transakcí, které se považují za skryté rozdělení zisku (např. zaměstnanecké výhody, dary, neobchodní výdaje). Ze zadržených zisků se nevybírání žádná daň. Dividendy vyplácené rezidentní společností k nerezidentním akcionářům podléhají distribuční dani (v roce 2008 podléhaly dodatečné srážkové dani).

Avšak, kde rezidentní mateřská společnost přerozděluje dividendy obdržené ze svých dceřiných společností od 1. ledna 2005, další rozdělení rezidentní mateřskou společností je osvobozeno od distribuční daně, jestliže:

- a) mateřský podnik drží alespoň 10 % (v roce 2008 nejméně 15 %) základního kapitálu nebo hlasovacích práv dceřiné společnosti; a
- b) je splněna jedna z následujících podmínek:

- a. dceřiná společnost má sídlo v Estonsku nebo v jiné zemi EHP (členské státy EU, Irsko, Lichtenštejnsko a Norsko) nebo ve Švýcarsku a je osobou povinnou k dani (není nutné, aby byla daň z příjmů již zaplacená); nebo
- b. dceřiná společnost má sídlo mimo EHP a Švýcarsko a byla subjektem daně z příjmů ze svého zisku (tj. daň byla zaplacená nebo uložena, ale dosud nezaplacená), nebo dividenda obdržena mateřskou společností byla subjektem srážkové daně.

Jestliže nejsou tyto podmínky splněny nebo má dceřiná společnost sídlo na území s nízkou daní, budou další rozdělení podléhat distribuční dani. Běžná úleva pro zahraniční zaplacené srážkové daně bude v tomto případě povolena pro zahraniční dividendy, zatímco tuzemské dividendy podlehnou dvojímu zdanění.

Kromě toho, tuzemské společnosti jsou osvobozeny od distribuční daně rozdělující dividendy připadající na své stálé provozovny nacházející se v zemi EHP nebo ve Švýcarsku. Pokud se stálá provozovna nachází v jiné cizí zemi, rozdělení je osvobozeno od distribuční daně, jestliže zisky těchto provozoven byly předmětem daně z příjmů (tj. daň byla zaplacená nebo uložena, ale dosud nezaplacená).

Pokud rezidentní společnost přerozděluje dividendy obdržené z jejich dceřiných společností před 1. 1. 2005, může si odečíst ze své daňové distribuční povinnosti daň za předpokladu, že vlastní alespoň 20 % základního kapitálu nebo hlasovacích práv dceřiné společnosti v okamžiku distribuce. Jestliže není tato podmínka splněna, dividendy podléhají dvojímu zdanění.

Finsko

Do roku 2004 Finsko používalo imputační systém. Od 1. ledna 2005 uplatňuje klasický systém dvojího zdanění, podle kterého je příjem právnických osob nejprve zdaněn na úrovni společnosti a následně na úrovni akcionářů příslušnými sazbami. Nicméně je tento klasický systém výrazně upraven. Tuzemské mezikorporátní dividendy jsou obvykle v rukou příjemce zcela osvobozeny od daně.

Přesto jsou dividendy (částečně) zdanitelné, jestliže:

- a) jsou rozdělovány kótovanou společností k společnosti nekótované, která přímo drží méně než 10 % kapitálu společnosti rozdělující (portfolio dividendy); nebo
- b) je přijímací společnost finanční nebo pojišťovací držící akcie jako investiční majetek.

V takových situacích 75 % dividend je předmětem korporátní daně a jsou zdaňovány sazbou ve výši 26 %, a zbývajících 25 % dividend je od daně osvobozeno, což znamená efektivní daň ve výši 19,5 %. Zdanitelnost v situaci a) byla přijata v boji proti daňovým únikům na dividendách z kótovaných akcií soukromých holdingových společností (úniky mezi jednotlivými akcionáři a rozdělovací kótovanou společností). V tomto případě se zdaňuje pouze 70 % z částky dividend rozdělovaných fyzickým osobám z kótované společnosti daňovou sazbou ve výši 28 %. Efektivní daň je tedy ve výši 19,6 %. U společnosti uvedených v odstavci b) dividendy tvoří součást jejich pravidelných příjmů z podnikání.

Francie

K 31. prosinci 2004 byl zrušen imputační systém a nahrazen klasickým systémem dvojího zdanění. Zisky jsou nejprve zdaněny na úrovni společnosti a poté na úrovni akcionáře příslušnými sazbami. Tento systém je však upraven pro dividendy odvozené tuzemskou korporací z jiné tuzemské společnosti, které mohou být částečně od daně osvobozeny. V rámci dividend vyplácených individuálním akcionářům je umožněno, že pouze 60 % (v roce 2008 to bylo 40 %) těchto dividend je předmětem daně.

Jestliže není uplatněna účastnická výjimka, dividendy odvozené korporátními akcionáři jsou zahrnuty do zdanitelného příjmu podléhající obecné daňové sazbě.

Mateřské rezidentní společnosti mají k dispozici možnost osvobození u dividend přijatých ze svých rezidentních a nerezidentních dceřiných společností, jestliže vlastní podíl na kapitálu dceřiné společnosti ve výši nejméně 5 %, a to po dobu minimálně dvou let (nebo se zavazují držet tento podíl nejméně 2 roky).

Avšak, paušální částka ve výši 5 % z čistých zisků, která představuje neodpočitatelné náklady, je vrácena zpět do zdanitelných příjmů a podléhá běžné sazbě korporátní daně. Jsou-li skutečné náklady vynaložené mateřskou společností nižší než je tato částka, vyloučení se vztahuje pouze na tyto skutečné náklady, a to ve vztahu k domácím dividendám.

Částka ve výši 5 % z čistých zisků je navýšena se zahraničním daňovým dobropisem, a to v rámci daňových smluv. V praxi mateřská společnost nemůže efektivně používat zahraniční daňový dobropis, pokud jsou dividendy přerozděleny nerezidentním akcionářům. Ve druhém případě je zahraniční srážková daň započitatelná vůči francouzské srážkové dani vybírané na rozděleních uskutečněných zahraničními akcionáři.

Irsko

Do 5. dubna 1999 Irsko využívalo imputační systém pro vyměření DzZK. Z dividend se neodváděla srážková daň, ale společnosti rozdělující dividendy měly povinnost zaplatit zálohovou korporátní daň (ACT), která byla započitatelná proti daňové povinnosti společnosti. Část korporátní daně byla počítána akcionářům jako daňový dobropis. Rezidentní individuální akcionář byl zdaňován z částky navýšených dividend, ale byl oprávněn započíst tuto slevu na dani vůči jeho povinnosti k dani z příjmů. Tuzemské mezikorporátní dividendy (známé jako „frankovaný investiční výnos“) nepodléhaly DzZK.

Od 6. dubna 1999 má Irsko v zásadě klasický systém pro vyměření korporátní daně. Frankovaný investiční výnos je však i nadále vyjmut z daně.

Itálie

Od 1. ledna 2004 je v Itálii uplatňován klasický systém zdanění firemních zisků (před tímto rokem to byl systém imputační). Tento systém umožňuje pro tuzemské korporátní akcionáře 95 % daňové úlevy a pro individuální akcionáře držící obchodní podíl částečné osvobození. Jednotliví akcionáři, kteří nedrží obchodní podíly, mají také nárok na částečné osvobození, pokud vlastní:

- více než 2 % hlasovacích práv nebo 5 % zapsaného základního kapitálu; nebo
- více než 20 % hlasovacích práv nebo 25 % základního kapitálu zapsaného v ostatních společnostech.

V roce 2008 měli individuální akcionáři držící obchodní podíl nárok na osvobození ve výši 60 %. Toto procento bylo umožněno rovněž i akcionářům, kteří nedrželi obchodní podíl, ale splňovali výše uvedené podmínky.

V ostatních případech se z dividend jednotlivých akcionářů vybírá srážková daň ve výši 12,5 %.

Kypr

Na Kypru je uplatňován klasický systém zdanění. Zisky společností jsou nejdříve předmětem DzZK a poté dochází ke zdanění na úrovni jednotlivých akcionářů srážkovou daní ve výši 15 %. Srážková daň je konečná (dividendy nepodléhají dani z příjmů).

Mezikorporátní tuzemská dividendy jsou od daně úplně osvobozeny. Žádná daň se nevybírá z dividend vyplacených rezidentní společností firemním akcionářům nebo nerezidentům.

Litva

Litevský daňový systém je upraveným klasickým systémem. Pro dividendy vyplácené individuálním akcionářům používá klasický systém, podle kterého jsou zisky plně zdaněny nejdříve na úrovni společnosti a poté na úrovni akcionářů příslušnou sazbou daně. U dividend vyplácených korporátním akcionářům je dvojí zdanění prakticky vyloučeno.

Dividendy zahrnují veškeré rozdělování zisků. S příjmy obdrženými korporátními akcionáři v důsledku snížení základního kapitálu je zacházeno stejným způsobem jako s dividendy pro účely korporátní daně.

Mezikorporátní tuzemské dividendy jsou předmětem DzZK ve výši 20 % (v roce 2008 byla sazba 15 %). Příjmací společnost zahrnuje dividendy do zdanitelných příjmů, ale může si započíst sraženou daň vůči své firemní daňové povinnosti. V roce 2008 byla úleva povolena distribuující společnosti. Nicméně, dividendy jsou osvobozeny od srážkové daně, jestliže příjmací společnost drží více než 10 % akcií s hlasovacím právem rozdělovací společnosti nepřetržitě po dobu nejméně 12 měsíců.

Zisky rozdělené právníckými osobami s neomezeným ručením nejsou zdaňovány.

Lotyšsko

Zdanitelný příjem společnosti je předmětem pouze DzZK. Tento příjem již nepodléhá žádné jiné další dani z příjmů. Korporátní daň také platí pro rozsáhlé individuální podnikání.

Dividendy vyplácené rezidentním akcionářům nepodléhají žádné srážkové dani ani dani z příjmů v rukou individuálních nebo korporátních akcionářů. V Lotyšsku není tedy žádné ekonomické dvojí zdanění tuzemských společností a jejich akcionářů.

Jestliže má korporace nárok na daňovou úlevu z jedné ze speciálních ekonomických nebo volných zón, dividenda se u příjemců zdaňuje. V druhém případě, vyplácené dividendy jsou zdaňovány tak, že základní zisky jsou předmětem daňové úlevy.

Lucembursko

V Lucembursku je v zásadě uplatňován systém klasický. Avšak individuálním tuzemským akcionářům je v mnoha případech umožněna daňová úleva ve výši 50 %, korporátním akcionářům rovněž daňová úleva ve výši 50 % nebo 100 % osvobození. Dividendy a jiné přerozdělené zisky nejsou odpočitatelné ze zdanitelného příjmu společnosti.

Obecně tedy platí, že dividendy se pro účely DzZK zahrnují do zdanitelného příjmu. Avšak dividendy odvozené z oprávněného podílu mohou být osvobozeny.

Mateřská společnost v případě uplatnění nároku na osvobození musí být:

- a) plně zdanitelnou rezidentní společností; nebo
- b) lucemburská stálá provozovna (včetně stálých provozoven) buď;
 - a. jednotkou, na níž se vztahuje Směrnice o mateřských a dceřiných společnostech;
 - b. společností se základním kapitálem sídlící v zemi, se kterou má Lucembursko daňovou smlouvu; nebo
 - c. společností se základním kapitálem sídlící v zemi EHP.

Dceřiná společnost musí být:

- a) plně zdanitelnou rezidentní společností;
- b) jednotkou, na níž se vztahuje Směrnice o mateřských a dceřiných společnostech; nebo
- c) nerezidentní dceřinou společností podléhající dani srovnatelnou s korporátní dani v Lucembursku (je nutná sazba ve výši nejméně 10,5 % vybíraná ze srovnatelného základu daně). V roce 2008 byla nutná sazba ve výši 11 %.

Mateřská společnost musí vlastnit přímý nebo nepřímý podíl na kapitálu alespoň ve výši 10 % nebo podíl s pořizovací cenou ve výši nejméně 1,2 mil. EUR nepřetržitě po dobu nejméně jednoho roku k datu rozdělení dividendy nebo se zavazuje držet tuto minimální účast po dobu jednoho roku.

V případě, že se nárok na osvobození neuplatňuje, 50 % dividend (a úroků z cenných papírů) odvozených z plně zdanitelné rezidentní společnosti je vyňato z DzZK.

Kapitálové zisky v rámci nakládání s akciemi mohou být rovněž osvobozeny od korporátní daně. Podmínky jsou stejné jako u dividend, avšak zde jsou stanoven podíl s minimální pořizovací cenou v hodnotě 6 mil. EUR.

Náklady v souvislosti s oprávněnými podíly (např. úrokové výdaje z úvěrů použitých na financování nabytí akcií) mohou být odpočitatelné tak, že převýší osvobozené příjmy plynoucí z takového osvobození v daném roce.

Maďarsko

Maďarsko má systém částečné integrace korporátní daně do ODD. Firemní zisky jsou předmětem korporátní daně. Z dividend vyplacených rezidentním a nerezidentním korporátním akcionářům se neodvádí žádná další daň. Pouze dividendy vyplácené (rezidentním a nerezidentním) individuálním akcionářům jsou předmětem srážkové daně.

Rozdělení provedené tuzemskou společností k jinému rezidentovi nebo nerezidentní společnosti je osvobozeno od srážkové daně a DzZK v rukou akcionářů bez ohledu na výši podílu.

Malta

Na Maltě neexistuje žádný zvláštní systém zdanění korporace. Společnost je zdaňována prakticky stejným způsobem jako jednotlivec. Obecně se jedná o plně imputační systém.

V rámci tohoto systému dividendy vyplacené společností se sídlem na Maltě nesou daňový dobropis, který je roven výši dani zaplacené společností ze svého zisku. U akcionářů se vypočítává daň z částky hrubých dividend, ale mají nárok odečíst si tuto slevu na dani spojenou s dividendy proti jejich celkové povinnosti k dani z příjmů. Tento systém se vztahuje na rezidentní i nerezidentní akcionáře.

Daňový systém rozlišuje příjem zdanitelný a nezdanitelný. Zdanitelný příjem je v závislosti na druhu příjmů dále rozdělen do závěrečného daňového účtu, účtu nemovitého majetku, maltského zdaňovaného účtu a účtu příjmů ze zahraničí. Imputační systém se nevztahuje na rozdělování ze závěrečného daňového účtu.

Po rozdělení zisku z maltského zdaňovaného účtu nebo z účtu příjmů ze zahraničí akcionáři maltské společnosti (ať už se sídlem na Maltě nebo ne) jsou oprávněni požadovat úplné nebo částečné vrácení daně zaplacené maltskou společností v závislosti na druhu příjmů.

Rozdíl mezi ziskem určeným k rozdělení (jak je uvedeno v účetní závěrce společnosti) a celkovými částkami ze zdaňovaných účtů se označuje jako nezdanitelný příjem. Finální srážková daň ve výši 15 % je uložena na dividendy vyplácené z nezdanitelných příjmů maltských rezidentních fyzických osob a organizací jiných než společnosti.

Německo

Od 1. ledna 2002 Německo uplatňuje klasický daňový systém. Bývalý systém dělené sazby byl zcela zrušen k 31. 12. 2001 (po skončení rozpočtového roku 2001/2002). Přejícný režim zajišťuje částečné vrácení korporátní daně podnikům rozdělující zisky, které obdržely v rámci původního režimu a které jsou zatíženy daní vyšší než 30 %.

V rámci klasického systému zisky společnosti podléhají snížené sazbě DzZK a dividendy jsou následně zdaněny v rukou jednotlivých akcionářů. Ekonomické dvojí zdanění bylo zmírněno pro jednotlivé akcionáře „systémem polovičních příjmů“

(tzv. half-income systém), v nichž pouze polovina obdržených dividend byla zahrnuta do osobních zdanitelných příjmů, a to až do roku 2009.

Od roku 2009 se začalo rozlišovat mezi soukromými podíly a podíly drženými jako obchodní jmění. Pro podnikatelské příjmy jednotlivých akcionářů je „systém polovičních příjmů“ nahrazen „systémem částečných příjmů“ (tzv. partial-income systém). V důsledku tohoto systému 60 % dividend podléhá dani a zbývajících 40 % je osvobozeno. Pro soukromé investiční příjmy je zrušen „systém polovičních příjmů“. Dividendy podléhají konečné paušální srážkové dani ve výši 25 % (26,38 % včetně solidární přírážky). Solidární přírážka ve výši 5,5 % je uložena na splatnou DzZK. Mezikorporátní dividendy z obou společností (rezidentních a nerezidentních) jsou osvobozeny od daně.

Společnosti musí uplatňovat srážkovou daň na zisk určený pro výplatu dividend. Sražená daň je plně započitatelná pro rezidentní akcionáře proti jejich povinné příjmové (korporátní nebo individuální) daňové povinnosti.

Dividendy vyplácené rezidentním korporátním akcionářům jsou v zásadě osvobozeny bez ohledu na:

- stupni účasti,
- období držby, nebo
- původ (domácí nebo zahraniční).

Avšak, paušální částku ve výši 5 % z hrubé dividendy lze vrátit zpět do zdanitelného příjmu, která představuje neodčitatelné obchodní náklady.

Nizozemí

Nizozemská korporátní daň vychází z klasického systému, což znamená, že podnikové zisky a následné dividendy jsou plně zdaněny (nejprve v rukou korporace a poté v rukou akcionářů). Avšak v případě oprávněných přidělů korporátním akcionářům je dvojí zdanění vyloučeno prostřednictvím částečného osvobození. U jednotlivých akcionářů mající významný podíl (zpravidla nejméně 5 %) je dvojí zdanění zmírněno prostřednictvím snížené sazby daně z příjmů dividend. Dividendy a ostatní rozdělované zisky podléhají srážkové dani (s mnoha výjimkami), která je plně započitatelná proti příjmové daňové povinnosti akcionářů.

V zásadě platí, že dividendy (hrubá částka bez nákladů) přijímané rezidentní společností nebo stálou provozovnou nerezidentní společností jsou plně zdanitelné. Nicméně dividendy, kurzové zisky a kapitálové zisky z akcií jsou zcela osvobozeny DzZK.

Podle opatření účinných od 1. ledna 2007 lze uplatnit osvobození, jestliže jsou splněny tyto následující podmínky:

- 1) přijímací společnost vlastní minimálně 5% podíl splaceného kapitálu dceřiné společnosti nebo její hlasovací práva, pokud dceřiná společnost sídlí v členském státě EU a daňová smlouva s tímto státem umožňuje snížení srážkové daně z dividend na základě hlasovacích práv;
- 2) ne více než 50 % jmění dceřiné společnosti se skládá z portfoliových investic, které nejsou nezbytné pro její obchodní činnost; podíly menší než 5 % základního kapitálu nebo hlasovacích práv je vždy klasifikováno jako portfoliová investice; a
- 3) dceřiná společnost vlastní více než 50 % portfoliových investic je zdaňována ve státě svého sídla minimální sazbou ve výši 10 % (stanoveno v souladu s normami Nizozemí); toto se nevztahuje na dceřiné společnosti, jejichž jmění tvoří nejméně 90 % nemovitého majetku.

V případě neuplatnění nároku na toto osvobození (na základě druhé a třetí podmínky) je dceřiná společnost klasifikována jako nízko zdaňovaná investiční společnost a je jí poskytnuta úleva ve výši 5 % na základní DzZK. Pokud dceřiná společnost sídlí ještě v dalším členském státě EU, skutečná základní DzZK může být připočítána. Úleva, která nemůže být zohledněna v daňovém roce, může být převedena do následujícího roku.

Osvobození budou moci nadále využívat po dobu nejvýše 3 let společnosti vlastníci méně než 5 % kapitálu nebo hlasovacích práv dceřiné společnosti, které získají tento nárok podle předchozích právních předpisů, ale nesplňují podmínky podle nového režimu, a to pouze v případě, že vlastnictví trvalo déle než jeden rok (před 1. lednem 2007).

Osvobození se rovněž vztahuje na hybridní půjčky, které v podstatě fungují jako vlastní kapitál.

Změny v hodnotě oprávněných podílů nemají vliv na zdanitelné příjmy mateřské společnosti.

Pokud se uplatní nárok na osvobození, dividendy nebudou předmětem srážkové daně.

Polsko

Polsko využívá klasický daňový systém, podle něhož jsou příjmy společnosti plně zdaněny DzZK a rozdělované zisky podléhají konečné srážkové dani v rukou akcionářů (individuálních i korporátních, rezidentních i nerezidentních).

V Polsku neexistuje žádná definice dividend pro daňové účely, ale dividendy obecně zahrnují kromě pravidelného rozdělení zisku také likvidaci a vyplácení výnosů.

Podle nedávné judikatury se stejná úprava vztahuje na kapitalizaci rezerv a zásob (akciové dividendy) bez ohledu na jejich původ.

Mezikorporátní dividendy jsou předmětem 19% srážkové daně. Od 1. ledna 2008 se neposkytuje úleva na sraženou daň vůči povinnosti k dani z příjmů akcionáře.

Na dividendy distribuované dceřinou společností k jejich rezidentní mateřské společnosti není uvalena srážková daň, jestliže mateřská společnost drží alespoň 10% podíl na kapitálu dceřiné společnosti nepřetržitě po dobu minimálně dvou let. V roce 2008 to byl minimálně 15% podíl na kapitálu.

Portugalsko

Systém částečné imputace (používaný ke zmírnění dopadů ekonomického dvojího zdanění tuzemských dividend) byl zrušen k 31. prosinci 2001 a nahrazen systémem s částečným osvobozením. Domácí dividendy jsou předmětem srážkové daně.

Podle obou systémů jsou domácí oprávněné dividendy obdržené rezidentními korporátními akcionáři zcela osvobozeny od daně, pokud tito akcionáři přímo drží nejméně 10% podíl na kapitálu rozdělující společnosti nebo kapitál v hodnotě 20 milionů EUR nebo více, a to nepřetržitě po dobu alespoň jednoho roku před rozdělením. Nárok na osvobození vzniká i tehdy, jestliže k rozdělení došlo ještě před uplynutím jednoletého období, ale pouze za předpokladu, že je požadavek období následně splněn. Stejná úleva platí (bez ohledu na velikost kapitálu a období) v případě, že příjemcem dividend je společnost rizikového kapitálu (SCR), regionální rozvojová společnost (SDR), firemní burzovní makléř (SFC), investiční společnost (SIM) nebo investor rizikového kapitálu (ICR). V případě, že příjemcem je holdingová společnost (SGPS) lze toto osvobození uplatnit bez ohledu na velikost kapitálu, ale vyžaduje se splnění podmínky roční držby kapitálu.

V rámci nového systému je také umožněno osvobození ve výši 50 % na dividendy vyplácené tuzemským individuálním akcionářům. Příjem není předmětem „efektivního zdanění“, pouze je zde prospěch v rámci 50% osvobození. Ustanovení neposkytuje žádný (přímý) údaj o tom, co je míněno pod pojmem „efektivní zdanění“.

Rakousko

Rozdělení zisku společnosti v Rakousku vychází z klasického systému, kde jsou zisky nejprve předmětem korporátní daně a dividendy vyplácené jednotlivým a korporátním akcionářům následně podléhají srážkové dani. Pro individuálního akcionáře je srážková daň konečná a pro korporátního akcionáře je započítána vůči konečné daňové povinnosti (z ostatních příjmů) nebo na požádání vrácena.

V tomto systému se neplatí žádná srážková daň z dividend hlavních firemních akcionářů. Tato zvláštní pravidla se vztahují na výplatu dividend, zahrnující i skryté rozdělení, které obdržely tuzemské firmy od jiných tuzemských firem. Taková rozdělení jsou v rukou přijímací společnosti osvobozena od korporátní daně, a to bez ohledu na velikost podílu. Náklady spojené s držbou těchto podílů nejsou odpočitatelné.

Osvobození od daně se nevztahuje na kapitálové zisky a konkurzní podstaty.

Výjimku představují rovněž i soukromé nadace, které obdrží dividendy od domácích společností.

Rumunsko

V Rumunsku existuje v podstatě rovněž klasický systém korporátní daně. Uskutečněná rozdělení nejsou odpočitatelná pro účely korporátní daně. Mezikorporátní dividendy jsou vyjmuty z DzZK, ale jsou všeobecně předmětem konečné srážkové daně. Individuální příjemci dividend rovněž podléhají srážkové dani.

Od 1. ledna 2007 mezikorporátní tuzemské dividendy jsou vyjmuty od srážkové daně, jestliže přijímací společnost drží nejméně 15% podíl na kapitálu rozdělující společnosti, a to nepřetržitě po dobu minimálně dvou let.

V tomto systému si mohou malé firmy vybrat zdanění založené na jejich obchodním obratu místo souhrnné DzZK.

Řecko

Od 1. ledna 2009 Řecko využívá srážkový daňový systém, pokud se týče dividend (distribuovaných ze zisků po zdanění) společnosti (akciové společnosti). Srážková daň je konečná (ve výši 10 %) a zaniká povinnost k dani z příjmů korporátních (jednotlivých) příjemců. V případě, že je příjemcem akciová společnost, může si započíst daň proti své daňové povinnosti. U společnosti s ručením omezeným zisk nepodléhá srážkové dani. Před tímto rokem se uplatňoval daňový systém osvobozující dividendy, v němž dividendy

vyplácené ze zisku společnosti (akciové společnosti a společnosti s ručením omezeným) po zdanění nebyly předmětem dalšího zdanění v rukou příjemců.

Rozdělované zisky z jiných rezidentních subjektů (společnosti s ručením omezeným, veřejné obchodní společnosti, komanditní společnosti a společné podniky) odvozené tuzemskými společnostmi jsou osvobozeny od DzZK na úrovni akcionáře. Na taková rozdělení neexistuje srážková daň.

Pokud se jedná o nerezidentní firemní akcionáře, tak se srážková daň nevybírá ze zisku rozdělovaného společnosti s ručením omezeným a ostatní firemní nerezidentní akcionáři musí splňovat podmínku minimálního podílu na kapitálu ve výši 10 % rozdělující společnosti po dobu minimálně dvou let.

Slovenská republika

Slovenská republika má od 1. ledna 2004 jednoduchý systém zdanění, ve kterém jsou korporátní zisky plně zdaněny na úrovni společnosti.

Dividendy vyplácené ze zisku nepodléhají žádné dani v rukou korporátních nebo individuálních akcionářů. Ostatní dividendy jsou zahrnuty do zdanitelného základu a zdaňovány sazbou 19 %.

Slovinsko

O Slovinském daňovém systému lze napsat, že je klasický. Zdanitelný základ pro DzZK je určen rozdílem mezi příjmy a výdaji podle slovinských nebo mezinárodních účetních standardů. Tento systém odstraňuje výsledné ekonomické dvojí zdanění pro rezidentní korporátní akcionáře prostřednictvím plného daňového osvobození. Dividendy obdržené nerezidentními firemními akcionáři jsou předmětem srážkové daně.

Domácí dividendy jsou osvobozeny od korporátní daně v rukou firemních akcionářů, jestliže:

- plátce je osobou povinnou k DzZK ve Slovinsku; a
- dividendy plynoucí z příjmů byly zdaněny na úrovni plátce v předchozím daňovém roce.

Paušální částka ve výši 5 % z přijatých dividend nepodléhá zdanění. Částka představuje výdaje vzniklé v souvislosti s osvobozením příjmů z dividend.

Španělsko

Od 1. ledna 2007 byl částečný imputační systém nahrazen klasickým systémem dvojího zdanění, podle kterého je korporátní příjem zdaněn nejprve v rukou společnosti a dividendy následně podléhají zdanění v rukou akcionářů příslušnou sazbou. Avšak klasický systém je upraven tak, že jednotlivým rezidentním akcionářům umožňuje limitovaná osvobození a každá dividendy nad limit se zdaňují redukovanou paušální sazbou.

Mezikorporátní dividendy a podobné přijaté rozdělení jsou zahrnuty do zdanitelného příjmu příjemce jako navýšené srážkovou daní. Úleva je poskytována na srážkovou daň vůči finální daňové povinnosti příjemce.

Navíc u dividend odvozených korporátními akcionáři může být poskytnuta úleva ve výši 100 %. V případě uplatnění tohoto nároku, musí mít mateřská společnost přímý nebo nepřímý podíl na kapitálu dceřiné společnosti ve výši nejméně 5 %, a to nepřetržitě po dobu nejméně jednoho roku. To je možné dokončit jako období po rozdělení.

Pokud není tato úleva využita, pak 50 % z DzZK připadající na hrubou dividendu může být započítáno proti konečné daňové povinnosti příjemce.

Akciové dividendy distribuované z příjmu bezplatně nebo rezervy společnosti se nepovažují v době vydání za zdanitelný příjem. Jejich zdanění je odloženo až do okamžiku prodeje akcií.

Švédsko

Zdanění korporátních zisků vychází z klasického systému. Dvojí zdanění může být odstraněno nebo zmírněno v případě korporátních akcionářů prostřednictvím osvobození.

Mezikorporátní tuzemské dividendy z akcií související s podnikáním jsou osvobozeny od daně. Toto osvobození se nevztahuje na dividendy z akcií držených jako inventář.

Kótované akcie se považují za související s podnikáním (a oprávněné pro osvobození), jestliže tvoří fixní obchodní jmění. Není stanovena žádná minimální doba držení nekótovaných akcií. Kótované akcie, které tvoří fixní obchodní majetek, jsou považovány za související s podnikáním, pokud:

- a) představují alespoň 10 % hlasovacích práv společnosti, nebo
- b) jsou jinak považovány za nezbytné pro podnikání prováděné akciovou společností nebo některou z jejích poboček.

Další podmínkou pro kótované akcie je minimální držení po dobu jednoho roku. V praxi je na rozdělení povolena výjimka. Dividendy se stávají předmětem daně, ale v případě, že jsou akcie odcizeny nebo už nesouvisí s podnikáním během jednoho roku ode dne, kdy se kvalifikovali jako související s podnikáním.

Tato pravidla neplatí, pokud jde o partnerství a podíly v partnerství. Zvláštní pravidla se vztahují na investiční společnosti.

Velká Británie

Velká Británie uplatňovala systém zálohové korporatní daně (ACT), který platil stejně jako v Irsku až do 5. dubna 1999. Tento systém představoval způsob zajištění platby DzZK připisované akcionářům přijímající dividendy. Společnost mající oprávněné příděly byla povinna platit ACT za podíl spojený s nižší sazbou daně z příjmů, tzn., že oprávněné příděly byly provedeny distribuční společností s výjimkou upsaného základního kapitálu, prémiových cenných papírů nebo prémiového upsaného základního kapitálu. Zaplacená ACT byla započitatelná oproti hlavní korporátní dani (tj. skutečné zaplacené daně), tzn., že nebyla považována za srážkovou daň na rozdělení, ale spíše jako předplacení korporátní daně.

Částka ACT (která by mohla být započtena proti hlavní korporátní dani) byla omezena, jestliže společnost udělala maximální rozdělení zisku za rok. To vedlo k hromadění přebytku ACT některých společností, které by mohly být převedeny, a do určité míry vráceny nebo postoupeny do další společnosti ve skupině.

Zálohová korporatní daň byla zrušena s účinností k 6. dubnu 1999. Velká Británie uplatňuje nyní systém částečné imputace. Pro dividendy má stanoven imputační kredit ve výši 1/9, prostřednictvím kterého navyšuje dividendový příjem.

Dividendy vyplácené mezi rezidentními společnostmi jsou nadále vyloučena z korporátní daně. Tudíž u mezikorporátních tuzemských dividend neexistuje ekonomické dvojí zdanění. Příjem ve formě dividend v rukou tuzemských společností je nazýván „frankovaný investiční výnos“. Pro společnosti obchodující s akciemi se obdržené dividendy považují za obchodní příjem, a proto se zdaňují.

Po 6. 4. 1999 byly zavedeny pravidla pro řešení přebytku ACT, které mají být převedeny. Tyto pravidla umožňují tyto přebytky započítat proti korporátní dani pro daňové roky po 6. 4. 1999. Takový přebytek ACT by byl jinak ztracen v důsledku zrušení ACT systému.

4.2 Shrnutí

Od roku 2008 došlo v jediném státu EU ke změně systému integrace korporátní daně do osobní důchodové, a to v Řecku, které nahradilo daňový systém osvobozující dividendy systémem srážkovým. Tento systém je účinný od 1. ledna 2009.

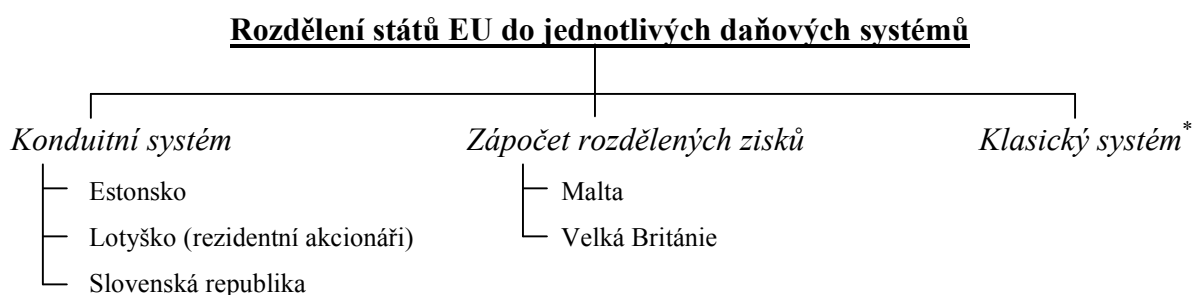
V některých státech však došlo ke změně systému v předcházejících letech. Tyto státy nahradily své bývalé daňové systémy modifikovaným systémem klasického zdanění. Jednalo se o státy:

- Finsko a Francie (imputační systém zrušen k 31. 12. 2004),
- Irsko (imputační systém zrušen k 5. 4. 1999),
- Itálie (imputační systém zrušen k 31. 12. 2003),
- Německo (systém dělené sazby zrušen k 31. 12. 2001),
- Portugalsko (systém částečné imputace zrušen k 31. 12. 2001),
- Španělsko (imputační systém zrušen k 31. 12. 2006).

Slovenská republika využívá od 1. 1. 2004 jednoduchý systém zdanění, kde se zisky zdaňují pouze na úrovni společnosti. Velká Británie od 6. 4. 1999 využívá systém částečné imputace, předtím to byl systém zálohové korporátní daně.

V schématu č. 4.1 jsem rozdělila členské státy EU podle toho, jakou metodu zdanění rozdělených zisků využívaly v roce 2009.

Schéma č. 4.1: Rozdělení států EU do jednotlivých daňových systémů

Zdroj: Vlastní zpracování.

Estonsko, Lotyšsko a Slovenská republika uplatňují konduitní systém, který úplně zamezuje dvojí vnitřní zdanění. V Lotyšsku a Slovenské republice je zisk zdaněn pouze

* Zbývajících 22 členských států EU uvádí své systémy jako klasické, ale ve své úplné podobě se nevyskytuje v žádném státě. Jedná se o modifikované klasické systémy.

na úrovni společnosti. Avšak v případě Lotyšska neexistuje dvojí zdanění pouze u rezidentních příjemců. V Estonsku se nevybírá DzZK, ale z rozdělených zisků se platí daň distribuční. Metodu zápočtu rozdělených zisků využívají státy Velká Británie (systém částečné imputace) a Malta (systém plné imputace).

I přestože ostatní členské země EU uvádějí své daňové systémy jako klasické, jedná se o modifikované klasické systémy, ve kterých dochází ke zmírnění vnitřního dvojího zdanění jak na úrovni společnosti, tak na úrovni akcionáře. Tyto systémy představují částečné propojení DzZK a ODD, a proto lze napsat, že tyto státy v podstatě využívají metodu zápočtu rozdělených zisků.

4.2.1 Státy EU využívající modifikovaný klasický systém

Plné osvobození (až na výjimky) tuzemských mezikorporátních dividend v rukou příjemců uplatňují tyto státy EU: Belgie, Bulharsko, Finsko, Irsko, Německo, Rakousko, Slovinsko a Švédsko.

V Maďarsku a na Kypru se z dividend vyplácených rezidentním a nerezidentním korporátním akcionářům nedovádí žádná další daň.

V Itálii je umožněno pro rezidentní korporátní akcionáře daňová úleva ve výši 95 %.

V roce 2008 Řecko využívalo systém osvobozující dividendy. Nyní uplatňuje srážkový systém v případě akciové společnosti. Rozdělované zisky z jiných rezidentních subjektů (společnosti s ručeným omezeným, veřejné obchodní společnosti, komanditní společnosti a společné podniky) odvozené rezidentními společnostmi jsou na úrovni akcionáře osvobozeny od daně.

V některých státech EU jsou mezikorporátní dividendy osvobozeny od daně v závislosti na velikosti podílu na kapitálu rozdělovající společnosti a délce jeho držení. Tyto podmínky nutné pro osvobození dividend jsem uvedla v tab. č. 4.1 s ohledem na rok 2008 a 2009. Příjemci dividend jsou rezidentní korporátní akcionáři a korporátní akcionáři z ostatních členských států EU.

Tab. č. 4.1: **Podmínky pro osvobození mezikorporátních dividend ve státech EU v roce 2008 a 2009**

Členský stát EU	Minimální podíl na kapitálu v rozdělovací společnosti		Minimální délka držení podílu
	2008	2009	
Česká republika	10 %	10 %	1 rok
Dánsko	15 %	10 %	1 rok
Francie	5 %	5 %	2 roky
Litva	10 %	10 %	1 rok
Lucembursko	10 %	10 %	1 rok
Nizozemí	5 %	5 %	-
Polsko	15 %	10 %	2 roky
Portugalsko	10 %	10 %	1 rok
Rumunsko	15 %	15 %	2 roky
Španělsko	5 %	5 %	1 rok

Zdroj: Vlastní zpracování dle European Tax Handbook 2009, (2010).

Jak je z tabulky zřejmé, mezi státy EU využívající modifikovaný klasický systém, které osvobozují mezikorporátní dividendy v závislosti na podílu na kapitálu rozdělovací společnosti a délce jeho držby patří Česká republika, Dánsko, Francie, Litva, Lucembursko, Nizozemí, Polsko, Portugalsko, Rumunsko a Španělsko.

V České republice musí být splněna ještě jedna podmínka v rámci osvobození mezikorporátních dividend, a to obě společnosti (rozdělovací i přijímací) jsou buď akciové společnosti, společnosti s ručením omezeným nebo družstva.

V Lucembursku může být také uplatněno osvobození pro mezikorporátní dividendy, jestliže společnost vlastní podíl s pořizovací cenou ve výši alespoň 1,2 mil. EUR nepřetržitě po dobu jednoho roku a v Portugalsku to je podíl na kapitálu v minimální hodnotě 20 mil. EUR (rovněž po dobu jednoho roku). Lucembursko také uplatňuje zdanění pouze 50 % dividend, jestliže společnost neuplatnila nárok na toto osvobození.

Španělsko v případě neuplatnění tohoto nároku na osvobození umožňuje započíst 50 % z korporátní daně proti konečné daňové povinnosti příjemce.

Tabulka také ukazuje, že oproti roku 2008 došlo ke změně podílu na kapitálu rozdělovací společnosti pouze ve dvou státech, a to v Dánsku a Polsku. V těchto státech došlo k poklesu velikosti tohoto podílu z 15 % na 10 % rozdělovací společnosti.

V tab. č. 4.2 jsem zobrazila zdanění individuálních příjemců dividend v roce 2009 ve státech EU využívající modifikovaný klasický systém.

Tab. č. 4.2: **Zdanění individuálních příjemců dividend ve státech EU v roce 2009**

Individuální akcionář	Členský stát EU
Sazba daně	Irsko, Litva, Slovinsko, Švédsko
Snížená sazba daně	Belgie, Dánsko
Srážková daň	Bulharsko, Česká republika, Kypr, Maďarsko, Polsko, Rakousko, Rumunsko
Částečné osvobození	Finsko, Francie, Lucembursko, Německo (v závislosti na druhu příjmu)
Srážková daň, částečné osvobození	Itálie, Portugalsko, Řecko
Snížená sazba daně, srážková daň	Nizozemí
Limitovaná osvobození	Španělsko

Zdroj: Vlastní zpracování dle European Tax Handbook 2009.

V Itálii je umožněno individuálním příjemcům držící obchodní podíl částečné osvobození, rovněž i osobám nedoručující obchodní podíly, avšak za splnění příslušných podmínek. V roce 2008 bylo těmto akcionářům umožněno osvobození ve výši 60 %. V Portugalsku je tuzemským individuálním akcionářům umožněno daňová úleva na dividendy ve výši 50 %. V ostatních případech se vybírá daň srážková. V Řecku se uplatňuje v případě dividend (distribuovaných ze zisků po zdanění) akciové společnosti srážkový systém. U společnosti s ručením omezeným zisk není předmětem srážkové daně.

Ve Finsku (v případě kótované společnosti) je pouze 70 % dividend vyplacených individuálním akcionářům předmětem daně a ve Francii to je 60 % dividend (v roce 2008 se ve Francii zdaňovalo pouze 40 % těchto dividend). Lucembursko umožňuje daňovou úlevu ve výši 50 % tuzemským akcionářům (v mnoha případech). V Německu dividendy individuálních akcionářů podléhají srážkové dani, avšak zde je umožněno, že pouze 60 % dividend podléhá dani (v závislosti na druhu příjmů jednotlivých akcionářů).

V Nizozemí se snížená sazba aplikuje na individuální příjemce mající významný podíl. V případě ostatních dividend se vybírá daň srážková (s mnoha výjimkami), která je započitatelná proti příjmové daňové povinnosti příjemce.

Ve Španělsku jsou rezidentním příjemcům umožněna limitovaná osvobození a každá dividendy nad limit se zdaňují sníženou sazbou.

5 Závěr

Daň je charakterizována jako platba do veřejného rozpočtu vybírána na principu nedobrovolnosti, neekvivalentnosti a nenávratnosti. Daně z příjmů spadají do oblasti suverénních práv jednotlivých členských států, která je dána samotnou existencí veřejných rozpočtů a vlastní rozpočtovou politikou.

Diplomovou práci jsem rozdělila do pěti kapitol. První kapitola byla zaměřena na vymezení obsahu práce, jejího cíle a metod potřebných k dosažení daného cíle. Také jsem v této kapitole uvedla, odkud jsem čerpala údaje potřebné k vypracování své práce.

Druhá kapitola byla věnována dani z příjmů, tedy osobní důchodové dani a dani ze zisku korporací. Tyto daně jsem nejprve charakterizovala obecně, poté jsem popsala konstrukční prvky týkající se těchto daní a vývoj daňových sazeb od roku 1995. V tomto roce byla průměrná nejvyšší zákonná sazba DzZK v EU 38,0 % a v roce 2009 to bylo jen 23,5 % (tj. pokles sazby o 14,5 procentní body). Nedochozí k poklesu sazeb pouze u DzZK, nýbrž i u ODD. V roce 1995 byla průměrná nejvyšší sazba ODD v EU 53,7 % a v roce 2009 to bylo již 34,5 % (tzn. pokles o 19,2 procentní body). I přes neustálý pokles daňových sazeb se podíl přímých daní v zemích EU na celkových daňových výnosech pohybuje od roku 2000 kolem 31 % (tento podíl se příliš nemění). V této kapitole jsem také věnovala pozornost oblasti harmonizace přímých daní.

Třetí kapitola byla zaměřena na problematiku vnitřního dvojího zdanění. V této kapitole jsem charakterizovala systémy integrace korporátní daně do osobní důchodové daně. V těchto systémech jsem uvedla výpočet celkové zaplacené daně ze zisku společnosti a celkové efektivní daňové sazby. Výpočty jsem uvedla na příkladu ČR, kde jsem využila sazby daně z příjmů platné pro rok 2009. V rámci zvolené hypotézy jsem využila ještě jednu sazbu DzZK, která byla platná v ČR v roce 2005 ve výši 26 %. Stanovenou hypotézu jsem nemohla potvrdit, neboť snížení nominální sazby korporátní daně nebude mít vždy za následek pokles efektivní daňové sazby. K žádné změně nedošlo u konduktivního systému a systému plné imputace, kde celkové daňové zatížení představovalo pouze zatížení na úrovni korporace. Efektivní daňová sazba byla stejná jako sazba ODD, a to ve výši 15 %.

Ve čtvrté kapitole jsem se zabývala tím, jak jednotlivé státy EU zdaňují zisky nejprve na úrovni společnosti a následně na úrovni akcionáře, tzn., jaký systém integrace DzZK do ODD uplatňují členské státy EU. Zaměřila jsem se především na rok 2008 a 2009.

Estonsko, Lotyšsko a Slovenská republika aplikují systém konduitní. Metodu zápočtu využívají státy Velká Británie (konkrétně systém částečné imputace) a Malta (systém plné imputace). Zbývající státy EU, kterých je většina, uvádí své systémy jako klasické, avšak nejedná se o klasické systémy ve své čisté podobě, nýbrž o modifikované klasické systémy, které v podstatě představují částečné propojení korporátní daně a ODD.

U států využívající modifikovaný klasický systém, plné osvobození tuzemských mezikorporátních dividend (až na výjimky) uplatňují státy: Belgie, Bulharsko, Finsko, Irsko, Německo, Rakousko, Slovinsko a Švédsko. V některých státech jsou tyto dividendy osvobozeny v závislosti na velikosti podílu na kapitálu rozdělující společnosti a délce jeho držení. Příjemci dividend jsou rezidentní korporátní akcionáři a korporátní akcionáři z ostatních členských států EU. Konkrétně se jedná o státy: Česká republika, Dánsko, Francie, Litva, Lucembursko, Nizozemí, Polsko, Portugalsko, Rumunsko a Španělsko. Navíc v Maďarsku a na Kypru se z dividend vyplácených rezidentním a nerezidentním korporátním akcionářům nevybírá žádná další daň. V Itálii je umožněno pro rezidentní korporátní akcionáře daňová úleva ve výši 95 %. V Řecku se uplatňuje v případě dividend akciové společnosti srážkový daňový systém. U společnosti s ručením omezeným zisk není předmětem srážkové daně.

V případě zdanění individuálních příjemců dividend u států EU využívající modifikovaný klasický systém, příslušnou sazbu daně aplikují Irsko, Litva Slovinsko a Švédsko, a sníženou sazbu daně Belgie a Dánsko. Srážkovou daň používají státy Bulharsko, ČR, Itálie, Kypr, Maďarsko, Nizozemí, které využívá i snížené sazby daně, Polsko, Portugalsko, Rakousko a Rumunsko. Lucembursko stanovuje v mnoha případech daňovou úlevu ve výši 50 % tuzemským akcionářům. Finsko, Francie a Německo umožňují, že pouze část dividend podléhá dani. Ve Španělsku jsou aplikována limitovaná osvobození a každá dividend nad limit jsou zdaňována sníženou sazbou.

V poslední páté kapitole jsem shrnula výsledky své práce

Seznam použité literatury

Knižní publikace:

- [1] COWLEY, N. et al. (eds.). *Global Corporate Tax Handbook 2008*. Amsterdam: IBFD, 2008. 1034 s. ISBN 978-90-8722-032-7.
- [2] JÍLEK, J. *Akciové trhy a investování*. 1. vyd. Praha: GRADA Publishing, a. s., 2009. 656 s. ISBN 978-80-247-2963-3.
- [3] KESTI, J. (ed.). *European Tax Handbook 2009*. Amsterdam: IBFD, 2009. 892 s. ISBN 978-90-8722-052-5.
- [4] KOLÁŘ, P.; VÍTEK, L.; PAVEL, J. a kolektiv. *Zdanění a neutralita*. 1. vyd. Praha: Eurolex Bohemia, 2005. 183 s. ISBN 80-86861-56-2.
- [5] KUBÁTOVÁ, K. *Daňová teorie a politika*. 4. aktualiz. vyd. Praha: ASPI, 2006. 279 s. ISBN 80-7357-205-2.
- [6] KUBÁTOVÁ, K. *Daňová teorie – úvod do problematiky*. 2. aktualiz. vyd. Praha: ASPI, 2009. 120 s. ISBN 978-80-7357-423-9.
- [7] NERUDOVÁ, D. *Harmonizace daňových systémů zemí Evropské unie*. 2. aktualiz. vyd. Praha: ASPI, 2008. 260 s. ISBN 978-80-7357-386-7.
- [8] ŠIROKÝ, J. *Daně v Evropské unii*. 3. aktualiz. vyd. Praha: Linde, 2009. 354 s. ISBN 978-80-7201-746-1.
- [9] ŠIROKÝ, J. *Daňové teorie s praktickou aplikací*. 2. aktualiz. vyd. Praha: C. H. Beck, 2008. 301 s. ISBN 978-80-7400-005-8.

Internetové monografie

- [1] ŠIROKÝ, J. Aplikace podnikatelských pobídek v zemích Evropské unie na pozadí teorie korporátní daně. *Ekonomika – Management – Inovace* [online]. 2009, ročník I. [cit. 2009-12-10]. Dostupný z WWW: <http://www.mvso.cz/Files/WEB/Veda_vyzkum_inovace/casopis_EMI_1_09.pdf>. ISSN 1804-1299.
- [2] *Taxation trends in the European Union – Main results* [online]. European Commission, 2008. [cit. 2009-11-10]. Dostupný z WWW:

<http://ec.europa.eu/taxation_customs/resources/documents/taxation/gen_info/economic_analysis/tax_structures/Structures2008_main_results.pdf>.

- [3] *Taxation trends in the European Union – Main results* [online]. European Commission, 2009. [cit. 2009-11-10]. Dostupný z WWW: <http://ec.europa.eu/taxation_customs/resources/documents/taxation/gen_info/economic_analysis/tax_structures/2009/2009_main_results_en.pdf>.

Internetové zdroje:

- [1] *BANKOVNICTVI.IHNED.CZ: Zdanění úrokových výnosů v Evropské unii* [online]. Posl. revize 2010, [cit. 2009-11-17]. Dostupné z WWW: http://bankovnictvi.ihned.cz/c4-10053440-13653730-900000_d-zdaneni-urokovych-vynosu-v-evropske-unii.
- [2] *Brokerjet* [online]. Bez revize [cit. 2010-03-26]. Dostupné z WWW: https://brokerjet.ecetra.com/cz/knowledge_center/glossary/index.phtml?letter=G.
- [3] *BusinessInfo.cz: Daně v letech 2004 - 2009* [online]. Posl. revize 2010, [cit. 2009-11-07]. Dostupné z WWW: <http://www.businessinfo.cz/cz/clanek/podnikatelske-prostredi/dane-v-letech-2004-2009/1000520/53705/>.
- [4] *EU2009.CZ: Koordinace daňové politiky* [online]. Posl. revize 2009, [cit. 2009-11-15]. Dostupné z WWW: <http://www.eu2009.cz/cz/eu-policies/economic-and-financial-affairs/coordination-of-tax-policy/koordinace-danove-politiky-623/>.
- [5] *European Commission – Taxation and Customs Union* [online]. Posl. revize 2010, [cit. 2009-11-16]. Dostupné z WWW: http://ec.europa.eu/taxation_customs/taxation/gen_info/economic_analysis/tax_structures/index_en.htm.
- [6] *EUROSKOP.CZ: Daně v letech 2004 - 2009* [online]. Posl. revize 2009, [cit. 2009-11-14]. Dostupné z WWW: <http://www.euroskop.cz/8439/12677/clanek/special-dane-v-letech-2004-2009/>.
- [7] *Hospodářská komora České republiky: Daně* [online]. Posl. revize 2009, [cit. 2009-11-12]. Dostupné z WWW: <http://eu.komora.cz/dane.php>.
- [8] *Virtuální univerzita* [online]. Posl. revize 2005, [cit. 2008-12-03]. Dostupné z WWW: <http://www.e-skripta.eu/epi/index.php?id=rocnik2/financnitryh/financni-trhy-kap3>.

Právní předpisy:

- [1] Směrnice Rady č. 77/799/EHS ze dne 19. prosince 1977 o vzájemné pomoci mezi příslušnými orgány členských zemí v oblasti přímých daní.
- [2] Směrnice Rady č. 90/434/EHS ze dne 23. července 1990 o společném systému zdanění při fúzích, rozděleních, převodech aktiv a výměně akcií týkajících se společností z různých členských států.
- [3] Směrnice Rady č. 90/435/EHS ze dne 23. července 1990 o společném zdanění mateřských a dceřiných společností z různých členských států.
- [4] Směrnice Rady 2003/49/ES ze dne 3. června 2003 o společném systému zdanění úroků a licenčních poplatků mezi přidruženými společnostmi z různých členských států.
- [5] Směrnice Rady 2003/48/ES ze dne 3. června 2003 o zdaňování příjmů z úspor ve formě plateb úrokového charakteru.
- [6] Směrnice Rady č. 2003/123/ES ze dne 22. prosince 2003, kterou se mění směrnice č. 90/435/EHS o společném zdanění mateřských a dceřiných společností z různých členských států.
- [7] Směrnice Rady č. 2005/19/ES ze dne 17. února 2005, kterou se mění směrnice č. 90/434/EHS o společném systému zdanění při fúzích, rozděleních, převodech aktiv a výměně akcií týkajících se společností z různých členských států.

Seznam zkratk

ACT	zálohová korporátní daň
CDZ	celkové daňové zatížení
CFC	Controlled Foreign Corporation regime
DK	dividendový koeficient
DO	daňový odpočet
DzZK	daň ze zisků korporací
EHP	Evropský hospodářský prostor
EHS	Evropské hospodářské společenství
ES	Evropské společenství
EUR	euro
FIF	Foreign Investment Fund
ICR	investor rizikového kapitálu
ODD	osobní daň důchodová
SCR	společnost rizikového kapitálu
SDR	regionální rozvojová společnost
SFC	firemní burzovní makléř
SGPS	holdingová společnost
SIM	investiční společnost
t_k	sazba daně ze zisku korporací
t_{od}	sazba osobní důchodové daně
t_z	zvláštní sazba daně snižující ODD

Prohlášení o využití výsledků diplomové práce

Prohlašuji, že

- jsem byla seznámena s tím, že na mou diplomovou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. – autorský zákon, zejména § 35 – užití díla v rámci občanských a náboženských obřadů, v rámci školních představení a užití díla školního a § 60 – školní dílo;
- beru na vědomí, že Vysoká škola báňská – Technická univerzita Ostrava (dále jen VŠB-TUO) má právo nevýdělečně, ke své vnitřní potřebě, diplomovou práci užít (§ 35 odst. 3);
- souhlasím s tím, že diplomová práce bude v elektronické podobě archivována v Ústřední knihovně VŠB-TUO a jeden výtisk bude uložen u vedoucího diplomové práce. Souhlasím s tím, že bibliografické údaje o diplomové práci budou zveřejněny v informačním systému VŠB-TUO;
- bylo sjednáno, že s VŠB-TUO, v případě zájmu z její strany, uzavřu licenční smlouvu s oprávněním užít dílo v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- bylo sjednáno, že užít své dílo, diplomovou práci, nebo poskytnout licenci k jejímu využití mohu jen se souhlasem VŠB-TUO, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly VŠB-TUO na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše).

V Ostravě dne

.....
Bc. Kamila Baselová

Adresa trvalého pobytu studenta:

.....

Seznam příloh

Příloha č. 1: Nejvyšší sazba ODD v členských státech EU za vybraná období

Příloha č. 2: Nejvyšší zákonná sazba DzZK v členských státech EU za vybraná období

Příloha č. 1 – Nejvyšší sazba ODD v členských státech EU za vybraná období

Nejvyšší sazba ODD v členských státech EU (v %)

Členský stát EU	Rok				Rozdíl 1995 - 2009
	1995	2000	2005	2009	
Belgie	60,6	60,6	53,7	50,0	- 10,6
Bulharsko	50,0	40,0	24,0	10,0	- 40,0
Česká republika	43,0	32,0	32,0	15,0	- 28,0
Dánsko	63,5	59,7	59,0	59,0	- 4,5
Estonsko	26,0	26,0	24,0	21,0	- 5,0
Finsko	62,2	54,0	51,0	30,5	- 31,7
Francie	59,1	59,0	53,5	40,0	- 19,1
Irsko	48,0	44,0	42,0	41,0	- 7,0
Itálie	51,0	45,9	44,1	43,0	- 8,0
Kypr	40,0	40,0	30,0	30,0	- 10,0
Litva	33,0	33,0	33,0	15,0	- 18,0
Lotyšsko	25,0	25,0	25,0	23,0	- 2,0
Lucembursko	51,3	47,2	39,0	38,0	- 13,3
Maďarsko	44,0	44,0	38,0	36,0	- 8,0
Malta	35,0	35,0	35,0	35,0	0,0
Německo	57,0	53,8	44,3	45,0	- 12,0
Nizozemí	60,0	60,0	52,0	52,0	- 8,0
Polsko	45,0	40,0	40,0	32,0	- 13,0
Portugalsko	40,0	40,0	40,0	42,0	+ 2,0
Rakousko	50,0	50,0	50,0	50,0	0,0
Rumunsko	40,0	40,0	16,0	16,0	- 24,0
Řecko	45,0	45,0	40,0	40,0	- 5,0
Slovensko	42,0	42,0	19,0	19,0	- 23,0
Slovinsko	50,0	50,0	50,0	41,0	- 9,0
Španělsko	56,0	48,0	45,0	43,0	- 13,0
Švédsko	61,3	51,5	56,6	25,0	- 36,3
Velká Británie	40,0	40,0	40,0	40,0	0,0
EU 27*	47,3	44,7	39,9	34,5	- 12,8
EU 25**	47,5	45,0	41,4	36,2	- 11,3
EU 15***	53,7	50,6	47,3	42,6	- 11,1

Zdroj: Vlastní zpracování dle www.ec.europa.eu, (2009).

* V roce 1995, 2000 a 2005 neměla EU 27 členských států. Jedná se pouze o ukázkou toho, jaká by byla průměrná nejvyšší sazba ODD, kdyby EU měla v těchto letech 27 členských států.

** V roce 1995, 2000 a 2009 neměla EU 25 členských států. Jedná se pouze o ukázkou toho, jaká by byla průměrná nejvyšší sazba ODD, kdyby EU měla v těchto letech 25 členských států.

*** V roce 2005 a 2009 neměla EU 15 členských států. Jedná se pouze o ukázkou toho, jaká by byla průměrná nejvyšší sazba ODD, kdyby EU měla v těchto letech 15 členských států.

Příloha č. 2 – Nejvyšší zákonná sazba DzZK v členských státech EU za vybraná období

Nejvyšší zákonná sazba DzZK v členských státech EU (v %)

Členský stát EU	Rok				Rozdíl 1995 - 2009
	1995	2000	2005	2009	
Belgie	40,2	40,2	34,0	34,0	- 6,2
Bulharsko	40,0	32,5	15,0	10,0	- 30,0
Česká republika	41,0	31,0	26,0	20,0	- 21,0
Dánsko	34,0	32,0	30,0	25,0	- 9,0
Estonsko	26,0	26,0	24,0	21,0	- 5,0
Finsko	25,0	29,0	26,0	26,0	+1,0
Francie	36,7	37,8	35,0	34,4	- 2,3
Irsko	40,0	24,0	12,5	12,5	- 27,5
Itálie	52,2	41,3	37,3	31,4	- 20,8
Kypr	25,0	29,0	10,0	10,0	- 15,0
Litva	29,0	24,0	15,0	20,0	- 9,0
Lotyšsko	25,0	25,0	15,0	15,0	- 10,0
Lucembursko	40,9	37,5	30,4	28,6	- 12,3
Maďarsko	19,6	19,6	17,5	21,3	+ 1,7
Malta	35,0	35,0	35,0	35,0	0,0
Německo	56,8	51,6	38,7	29,8	- 27,0
Nizozemí	35,0	35,0	31,5	25,5	- 9,5
Polsko	40,0	30,0	19,0	19,0	- 21,0
Portugalsko	39,6	35,2	27,5	26,5	- 13,1
Rakousko	34,0	34,0	25,0	25,0	- 9,0
Rumunsko	38,0	25,0	16,0	16,0	- 22,0
Řecko	40,0	40,0	32,0	25,0	- 15,0
Slovensko	40,0	29,0	19,0	19,0	- 21,0
Slovinsko	25,0	25,0	25,0	21,0	- 4,0
Španělsko	35,0	35,0	35,0	30,0	- 5,0
Švédsko	28,0	28,0	28,0	26,3	- 1,7
Velká Británie	33,0	30,0	30,0	28,0	- 5,0
EU 27*	35,3	31,9	25,5	23,5	- 11,8
EU 25**	35,0	32,1	26,3	24,4	- 10,7
EU 15***	38,0	35,3	30,2	27,2	- 10,8

Zdroj: Vlastní zpracování dle www.ec.europa.eu, (2009).

* V roce 1995, 2000 a 2005 neměla EU 27 členských států. Jedná se pouze o ukázkou toho, jaká by byla průměrná nejvyšší zákonná sazba DzZK, kdyby EU měla v těchto letech 27 členských států.

** V roce 1995, 2000 a 2009 neměla EU 25 členských států. Jedná se pouze o ukázkou toho, jaká by byla průměrná nejvyšší zákonná sazba DzZK, kdyby EU měla v těchto letech 25 členských států.

*** V roce 2005 a 2009 neměla EU 15 členských států. Jedná se pouze o ukázkou toho, jaká by byla průměrná nejvyšší zákonná sazba DzZK, kdyby EU měla v těchto letech 15 členských států.